

Wydział Rozwoju Miasta | Urząd Miasta Krakowa

Plan strategiczny dla Strategii Rozwoju Krakowa

Kraków | 2014

I. Wizja, misja i cele strategiczne

Wizja

KRAKÓW – NOWOCZESNA METROPOLIA TĘTNIĄCA KULTURĄ, OTWARTA, BOGATA, BEZPIECZNA I PRZYJAZNA, DUMNA Z HISTORYCZNEGO DZIEDZICTWA, WSPÓŁTWORZONA PRZEZ SAMORZĄD I MIESZKAŃÓW

Wizja jest syntezą strategii i jej zasadniczych założeń. Stanowi projekcję i spójny opis stanu docelowego, do którego dążyć będzie cała wspólnota, tj. władze samorządowe Krakowa i gmin KOM, ich partnerzy (lokalni oraz ponadlokalni) oraz mieszkańcy. Dążenie do realizacji wizji odbywa się z wykorzystaniem możliwości płynących z atutów własnych i szans pojawiających się w otoczeniu. Wizja ukierunkowana jest prognostycznie, określa cel, do jakiego zmierza cała wspólnota oraz wskazuje zasadniczy kierunek podejmowanych działań.

Wizja rozwoju Krakowa opracowana została podczas warsztatów w formule partycypacyjno-eksperckiej. Zaproponowaną przez mieszkańców treść wizji merytorycznie skorygowali eksperci współpracujący przy powstawaniu Strategii Rozwoju Krakowa.

Misja

MISJĄ KRAKOWA JEST TWORZENIE INTELIGENTNEJ METROPOLII, ZAPEWNIĄCEJ WYSOKĄ JAKOŚĆ ŻYCIA, BUDOWANIE KREATYWNEJ GOSPODARKI, KSZTAŁTOWANIE ŚRODOWISKA PRZESTRZENNEGO ORAZ ROZWÓJ KULTURY, POPRZEZ WSPÓŁPRACĘ PODMIOTÓW RÓŻNYCH SEKTORÓW ORAZ PARTNERSKIE WSPÓŁDZIAŁANIE SAMORZĄDU I MIESZKAŃCÓW

Przyjęta misja strategiczna jest opisem sposobu współdziałania wszystkich aktorów zaangażowanych w realizację SRK 2030 i służyć ma skutecznemu jej wdrażaniu.

Cele strategiczne

CEL STRATEGICZNY I: Kraków – otwarta i harmonijna metropolia o znaczeniu międzynarodowym w sferach: innowacji, nauki, gospodarki i kultury

CEL STRATEGICZNY II: Kraków – miasto kreujące i efektywnie korzystające z zasobów gospodarczych i naukowych

CEL STRATEGICZNY III: Kraków – miasto kreujące i korzystające z potencjału kulturowego dla budowy nowoczesnej metropolii

CEL STRATEGICZNY IV: Kraków – miasto przyjazne do życia

CEL STRATEGICZNY V: Kraków – silna wspólnota samorządowa mieszkańców Krakowa

CEL STRATEGICZNY VI: Kraków - nowoczesnie zarządzana metropolia

Głównym priorytetem rozwojowym Krakowa jest tworzenie nowoczesnej i inteligentnej metropolii w wymiarze regionalnym, krajowym i globalnym. Warunkiem jego osiągnięcia jest realizacja kolejnych priorytetów, którymi są kreatywna gospodarka wykorzystująca rozwijane potencjały (zasoby) kapitału ludzkiego i społecznego, dziedzictwo kulturowe i potencjał twórczy mieszkańców (i rezydentów), wysoka jakość życia i zrównoważona przestrzeń miejska, współtworzone przez aktywnych mieszkańców i nowocześnie zarządzany samorząd.

Zrównoważona (spójna) realizacja tych priorytetów stwarza podstawy, by w wyznaczonej perspektywie czasu Kraków zaliczany był do światowych metropolii realizujących paradygmat rozwoju Inteligentnego Miasta (*Smart City*): *Kraków – miasto inteligentne, opierające swój rozwój na gospodarce wiedzy.*

II. Matryca strategiczna

OBSZAR I: Inteligentna i nowoczesna metropolia

CEL STRATEGICZNY I: Kraków – otwartą i harmonijną metropolią o znaczeniu międzynarodowym w sferach: innowacji, nauki, gospodarki i kultury

Na etapie prac warsztatowych zidentyfikowano następujący problem kluczowy: **Niewykorzystanie potencjału rozwojowego KOM w odniesieniu zarówno do relacji zewnętrznych (z innymi metropoliami), jak i wewnętrznych (w obrębie KOM).** Problem ten ujawnia się poprzez świadomość istniejących a niewykorzystanych potencjałów KOM w sferze kapitału ludzkiego, instytucjonalnego, kulturowego i przestrzennego. Przyczyn istnienia tego problemu można upatrywać w braku trwałej i realnej współpracy KOM, w zbyt niskim poziomie mobilności w relacjach KOM z innymi ośrodkami oraz na terenie KOM, dezintegracji środowiska naukowego (dublowanie badań naukowych, brak synergii w wykorzystaniu potencjału środowiska), jak również w niskim poziomie współpracy w obszarze Nauka – Biznes – Samorząd. Brak interwencji w zakresie rozwiązania problemu kluczowego skutkować będzie niekontrolowanym rozwojem KOM i degradacją przestrzeni, w tym niekontrolowaną suburbanizacją, bądź też dysfunkcyjnością planowania przestrzennego (negatywne konsekwencje dla *Smart Environment, Smart Mobility, Smart Governance*), obniżeniem poziomu przepływu, czyli szeroko rozumianej wymiany osób, towarów, kapitałów, informacji z innymi metropoliami, brakiem transportu metropolitalnego i dysfunkcyjnością w sferze infrastruktury (*Smart Mobility, Smart Living*), zbyt niskim poziomem konkurencyjności środowiska naukowego na arenie krajowej i międzynarodowej (*Smart People, Smart Economy*) oraz zbyt niskim poziomem innowacyjności gospodarki KOM (*Smart People, Smart Economy*). Podjęcie działań w ramach niniejszego celu strategicznego, ma doprowadzić do sytuacji, w której Kraków będzie ważną metropolią w wymiarze światowym, mającą znaczenie naukowe, gospodarcze i kulturalne, potrafiącą kreować i korzystać z zasobów zarówno własnych, jak i całego obszaru metropolitalnego.

CEL OPERACYJNY I.1

WSKAŹNIKI / MIERNIK CELU

Kraków – węzłem w sieci metropolii Polski, Europy i świata.

- Liczba podpisanych/realizowanych umów o współpracy Krakowa z metropoliami w Polsce i zagranicą.
- liczba międzynarodowych imprez typu MICE¹ odbywających się w Krakowie
- Liczba imprez kulturalnych o charakterze metropolitalnym.
- Liczba obsłużonych pasażerów na MPL Balice.
- Liczba dalekobieżnych połączeń kolejowych Krakowa – krajowych i międzynarodowych.
- Czas podróży koleją (najszybszym połączeniem) z Krakowa do: Katowic, Warszawy, Wrocławia i Rzeszowa.

Cel ten będzie realizowany poprzez wzmocnienie rozwiązań instytucjonalnych i infrastrukturalnych dotyczących współpracy osób i organizacji oraz wymiany: towarów, kapitałów i informacji – w skali krajowej, europejskiej i globalnej. Chodzi tu o stwarzanie korzystnych (przyjaznych) warunków dla lokowania w Krakowie instytucji i imprez naukowych, gospodarczych, politycznych i kulturalnych o międzynarodowym znaczeniu, co pozwoli Miastu stać się ważnym ośrodkiem międzynarodowym w zakresie wymiany wiedzy, innowacji, idei (myśli) i wydarzeń. Koniecznym przy tym jest podjęcie

¹MeetingsIncentivesConferencesEvents

zintegrowanych rozwiązań infrastrukturalnych w zakresie zwiększenia dostępności Krakowa wszelkimi kanałami komunikacyjnymi, ze szczególnym uwzględnieniem nowoczesnych technologii (ICT). Realizacja tego celu wzmocni wdrażanie przez Kraków idei *Miasta inteligentnego* w zakresie: *Smart economy* (Gospodarka), *Smart mobility* (Mobilność), *Smart people* (Kapitał ludzki i społeczny) oraz *Smart living* (Jakość życia).

DZIAŁANIA KLUCZOWE	PROGRAMY / PROJEKTY STRATEGICZNE
<p>I.1.1 Wsparcie wymiany i współpracy instytucjonalnej i organizacyjnej, dotyczącej lokowania w Krakowie instytucji ponadregionalnych: politycznych, społecznych, gospodarczych, naukowych i kulturalnych</p> <p>I.1.2 Poprawa stanu i rozwiązań w zakresie infrastruktury sprzyjającej mobilności: lotniczej, kolejowej, drogowej oraz rozwiązań dotyczących technologii informatycznych i komunikacyjnych (ICT)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Programy wspierania relacji sieciowych Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego z metropoliami Polski, Europy i świata w sferach: innowacji, postępu naukowego, gospodarki i kultury
<p>Dziedzina zarządzania: <i>Nauka i technologie informatyczne</i></p>	<p>Usługi publiczne: <i>N-1 Promocja i wykorzystanie potencjału naukowego Krakowa</i> <i>N-2 Rozwój narzędzi informatycznych wspierających zarządzanie Miastem</i></p>

CEL OPERACYJNY I.2	WSKAŹNIKI / MIERNIKI CELU
<p><i>Skoordynowane wykorzystywanie potencjałów Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego (KOM)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba imprez/festiwali/targów/konferencji gospodarczych, naukowych i kulturalnych zorganizowanych na terenie KOM przy współpracy więcej niż jednej gminy, – Liczba bilateralnych uzgodnień międzygminnych zawartych w sferze planowania zagospodarowania przestrzennego i uzgodnionych z Województwem Małopolskim, jako podmiotem ustalającym plan zagospodarowania przestrzennego województwa, – Liczba imprez o charakterze kulturalnym, społecznym i sportowo-rekreacyjnym, związanych z budowaniem tożsamości metropolitalnej, w przeprowadzeniu których uczestniczyły co najmniej 2 gminy z terenu KOM – Stopień/wartość wykorzystania środków w ramach ZIT – Odsetek gmin z obszaru KOM będących członkami Stowarzyszenia Metropolia

Cel ten będzie realizowany poprzez wzmocnienie powiązań instytucjonalnych dotyczących współpracy instytucji, podmiotów osób i organizacji w skali KOM. Władze Krakowa mogą tu pełnić rolę inicjatora i lidera w organizacji działań podejmowanych w ramach KOM. Obszary metropolitalne w krajowej polityce regionalnej zajmują szczególne miejsce, jako węzły zintegrowanej współpracy międzysektorowej i przestrzennej gmin. Mają one pełnić rolę centrów wzrostu (rozwoju) regionów.

Zgodnie z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego (KSRR)² Miasta wojewódzkie stanowią szczególny obszar interwencji, gdyż „dzięki silnym miastom, skupiającym nowoczesne i konkurencyjne przedsiębiorstwa, oferującym miejsca pracy, wysokiej jakości usługi edukacyjne i kulturalne, wzmocniana będzie pozycja każdego z regionów oraz zwiększany będzie zasięg pozytywnego oddziaływania na cały obszar województwa”³. Silne metropolie decydują o znaczeniu regionów i ich pozycji konkurencyjnej w wymiarze krajowym, europejskim i globalnym.

Zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Małopolskiego „...Kraków powinien wzmocnić pozycję stolicy silnego obszaru, który wraz z Konurbacją Górnośląską, współtworzyć będzie *europol* – konkurencyjny i wyspecjalizowany obszar gospodarczy, włączony w obieg przestrzeni europejskiej i globalnej. Warunkiem skuteczności tych działań będzie zarówno zdolność do zbudowania szerokiego porozumienia na rzecz rozwoju obszaru metropolitalnego, jak i równoważenie tego rozwoju, dzięki partnerskiej współpracy samorządów terytorialnych. Czynnikiem sprzyjającym osiągnięcia stanu docelowego będzie rozwinięta marka Krakowa jako stolicy nowoczesnej gospodarki, nauki i kultury”⁴.

Cel ten powinien być realizowany poprzez wzmocnienie współpracy organów i urzędów administracji publicznej z terenu KOM w zakresie koordynowania podejmowanych działań dotyczących zarówno planowania przestrzennego, oferty inwestycyjnej i gospodarczej, jak i związanej z ofertą czasu wolnego. Realizacja tego celu wzmocni wdrażanie przez Kraków idei *Miasta inteligentnego* w zakresie: *Smart governance* (Zarządzanie), *Smart environment* (Środowisko), *Smart economy* (Gospodarka), *Smart mobility* (Mobilność), jak również *Smart people* (Kapitał ludzki i społeczny) oraz *Smart living* (Jakość życia).

DZIAŁANIA KLUCZOWE		PROGRAMY / PROJEKTY STRATEGICZNE
I.2.1	Pobudzanie i wzmocnianie międzysektorowej współpracy instytucjonalnej i organizacyjnej, dotyczącej tworzenia oferty lokalizacji, integracji, promowania wspólnych aktywności: gospodarczych, naukowych, kulturalnych, turystycznych	<ul style="list-style-type: none"> • Programy współpracy metropolitalnej • Program: Strategia Promocji Krakowa • Program: Strategia Rozwoju Turystyki w Krakowie na lata 2014-2020

² Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie; Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa, 13 lipiec 2010 r.

³ Tamże, str. 150.

⁴ Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego 2011-2020. Małopolska 2020 Nieograniczone możliwości; Uchwała Nr XII/183/11 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 26 września 2011 roku, str. 93

i rekreacyjnych na terenie KOM.

I.2.2 Współpraca z gminami KOM w zakresie planowania przestrzennego skierowana na łagodzenie negatywnych skutków suburbanizacji.

I.2.3 Współpraca z gminami KOM w zakresie planowania społeczno-gospodarczego.

I.2.4 Efektywne działanie Stowarzyszenia *Metropolia Krakowska* w ramach Krakowskiego Obszaru Funkcjonalnego (KrOF).

I.2.5 Rozszerzenie aktywności Stowarzyszenia *Metropolia Krakowska* na wszystkie gminy KOM

- Strategiczne projekty miejskie: Kraków-Nowa Huta Przyszłości, Balice, Płaszów - Rybitwy

Dziedzina zarządzania:

Planowanie przestrzenne i architektura

Usługi publiczne:

P-1 Kształtowanie przestrzeni publicznej

P-2 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych

P-3 Zarządzanie zasobem geodezyjnym i kartograficznym

P-4 Gospodarowanie nieruchomościami w celu zapewnienia dochodów i terenów pod inwestycje

Dziedzina zarządzania:

Turystyka i promocja

Usługi publiczne:

H-2 Wsparcie rozwoju turystyki kongresowej

H-3 Promocja miasta

OBSZAR II: Nowoczesna gospodarka i potencjał naukowy

CEL STRATEGICZNY II: Kraków – miasto kreujące i efektywnie korzystające z zasobów gospodarczych i naukowych

Cel ten wynika ze zidentyfikowanego podczas warsztatów problemu kluczowego, czyli **nieefektywnego wykorzystania zasobów i potencjału Krakowa**. Wśród przyczyn tego problemu wymienić można brak koordynacji współpracy międzysektorowej pomiędzy sferą nauki, biznesu i samorządu. Jest to wynikiem słabej wiedzy o możliwościach i potrzebach przedstawicieli tych środowisk. Ten brak wiedzy jest pochodną słabego zainteresowania sfery naukowo-badawczej problemami gospodarczymi oraz niskim poziomem innowacyjności firm. Powodem takiego stanu są bariery prawne i brak zachęt przyczyniających się do wzrostu zainteresowania przedstawicieli trzech sfer współpracą międzysektorową. Znaczenie tego problemu wzmacnia ograniczony dostęp do instrumentów wsparcia rozwoju przedsiębiorstw, w szczególności funduszy skoncentrowanych na wdrażanie innowacji będących wynikiem współpracy sfery nauki i biznesu. Wśród przyczyn tego problemu wymienić należy również niedostosowanie systemów kształcenia do potrzeb dynamicznie zmieniającego się rynku pracy. Nie podjęcie interwencji w rozwiązaniu tego problemu kluczowego przynieść może groźne dla lokalnej gospodarki konsekwencje. Wśród najważniejszych wymienić można niską konkurencyjność przedsiębiorstw, nieatrakcyjność lokalnych zasobów pracy do rosnących potrzeb istniejących i potencjalnych pracodawców, rosnący odsetek osób zatrudnionych niezgodnie z wykształceniem, migrację zarobkową młodego pokolenia, obawy przed prowadzeniem działalności gospodarczej i obniżenie wartości potencjału naukowego Krakowa. Nawiązując do realizacji Celu Strategicznego I, konieczne jest podjęcie interwencji w zakresie stwarzania warunków dla rozwoju nowoczesnej, innowacyjnej i silnej gospodarki, korzystającej i rozwijającej lokalny potencjał intelektualny, a tym samym wzmacniającym globalne znaczenie metropolitalne Krakowa. Rolą samorządu Krakowa jest inicjowanie współpracy międzysektorowej w zakresie gospodarczym, współtworzenie (organizowanie) nowoczesnych i dostępnych instrumentów wsparcia rozwoju przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych, jak również tradycyjnego dla Krakowa sektora firm rodzinnych i rzemieślniczych oraz aktywne oddziaływanie na system edukacji i inicjowanie współpracy z sektorem nauki i biznesu w kierunku zwiększania stopnia integracji kształcenia ze zmieniającymi się potrzebami rynku pracy.

CEL OPERACYJNY II.1

WSKAŹNIKI / MIERNIKI CELU

Współpraca nauki, biznesu i samorządu na rzecz rozwoju Miasta/metropolii

- Liczba podpisanych porozumień w sferze nauka – biznes - samorząd.
- Liczba inwestycji zrealizowanych w efekcie współpracy podmiotów ze sfery nauka – biznes -samorząd

Realizacja celu ukierunkowana jest na działania usprawniające procesy gromadzenia i udostępniania zintegrowanej i aktualnej informacji ważnej z punktu widzenia podejmowania decyzji strategicznych w sferze gospodarczej (zarówno przez samorząd, jak i sferę biznesu). W realizacji tego celu ważne jest poprawienie wykorzystania potencjału naukowego uczelni i jednostek naukowo-badawczych Krakowa poprzez stworzenie bazy prowadzonych programów badawczych i ekspertów dziedzinowych oraz stworzenie mechanizmów aktywacji współpracy jednostek naukowych i firm. Zarządzanie informacją (wiedzą) pozwoli osiągać lepsze wyniki gospodarcze w skali całego KOM oraz intensyfikować współpracę pomiędzy sferą biznesu i nauki, jak również w większym stopniu stwarzać warunki do wykorzystywania potencjału naukowo-badawczego uczelni krakowskich w rozwoju badań nad nowymi

technologiami i ich zastosowaniem w biznesie. Współpraca ta może też doprowadzić do zapobiegania nagłym i niekontrolowanym zjawiskom gospodarczym. Rolą samorządu Miasta jest inicjowanie współpracy międzysektorowej. Realizacja tego celu wzmocni wdrażanie przez Kraków idei *Miasta inteligentnego* w zakresie: *Smart governance* (Zarządzanie) oraz *Smart economy* (Gospodarka).

DZIAŁANIA KLUCZOWE	PROGRAMY / PROJEKTY STRATEGICZNE
<p>II.1.1 Zapewnienie zintegrowanego dostępu do informacji gospodarczych i działalności naukowej uczelni.</p> <p>II.1.2 Inicjowanie porozumień międzysektorowych: nauka, biznes, samorząd. Prognozowanie zjawisk gospodarczych i podejmowanie systemowych działań na rzecz ograniczania negatywnych efektów upadłości firm.</p> <p>II.1.3</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Budowa platformy współpracy firm innowacyjnych i nauki w celu wzmocnienia rozwoju kreatywnej gospodarki • Program współpracy na płaszczyźnie nauka – biznes – samorząd. • Strategiczne projekty miejskie: Kraków-Nowa Huta Przyszłości, Balice, Płaszów- Rybitwy
<p>Dziedzina zarządzania: <i>Nauka i technologie informatyczne</i></p>	<p>Usługi publiczne: <i>N-1 Promocja i wykorzystanie potencjału naukowego Krakowa</i> <i>N-2 Rozwój narzędzi informatycznych wspierających zarządzanie Miastem</i></p>

CEL OPERACYJNY II.2**WSKAŹNIKI / MIERNIKI CELU*****Nowoczesne systemy kształcenia dostosowane do dynamicznie zmieniającej się gospodarki i rynku pracy***

- Stopa i struktura bezrobocia,
- Liczba porozumień realizowanych pomiędzy sferą edukacji a biznesem

Realizacja celu skoncentrowana jest na działaniach zmierzających do intensyfikacji współpracy pomiędzy sferą edukacji, biznesu i rynku pracy. Efektem tego ma być lepsze dopasowanie systemu kształcenia do potrzeb rynku pracy. Zmiany gospodarcze następują szybciej niż możliwości zmiany programów nauczania. Jednakże podejmowanie skutecznych działań w tym zakresie jest konieczne w gospodarce opartej na wiedzy i nakierowanej na przedsiębiorczość i innowacyjność. Realizacja celu ukierunkowana będzie na podnoszenie kwalifikacji i kompetencji mieszkańców KOM oraz wysoki poziom ich kreatywności. Działanie to ma przyczynić się też do racjonalizacji wydawania środków przeznaczonych na edukację na różnych poziomach kształcenia i ich koncentrację na kierunkach ważnych dla rozwoju gospodarczego regionu i eliminację nieuzasadnionego wydawania pieniędzy na kierunki nie znajdujące zapotrzebowania w gospodarce („produkujące” bezrobotnych). Podejmowane w ramach realizacji tego celu działania mają przyczynić się również do lepszego ukierunkowania prac naukowo badawczych na zagadnienia praktyczne ważne dla rozwoju społeczno-gospodarczego regionu. Rolą samorządu Krakowa jest podejmowanie inicjatyw współpracy pomiędzy sferą edukacji, rynku pracy, nauki i gospodarki w kierunku wzmacniania transferu wiedzy i informacji o przewidywanych i obserwowanych zmianach gospodarczych oraz potrzebach kompetencyjnych na rynkach pracy, w tym również ponadkrajowym, oraz podejmowanie działań związanych z dostosowywaniem systemu kształcenia do zmian na rynku pracy i w gospodarce. Realizacja tego celu wzmocni wdrażanie przez Kraków idei *Miasta inteligentnego* w zakresie: *Smart governance* (Zarządzanie), *Smart economy* (Gospodarka), *Smart People* (Kapitał ludzki i społeczny) oraz *Smart Living* (Jakość życia).

DZIAŁANIA KLUCZOWE**PROGRAMY / PROJEKTY STRATEGICZNE**

II.2.1 Identyfikacja bieżących i prognozowanie przyszłych potrzeb rynków pracy (lokalnego, regionalnego, krajowego, ponadkrajowego) przy współpracy z jednostkami naukowymi i urzędami pracy.

II.2.2 Inicjowanie powiązania systemu kształcenia z potrzebami rynków pracy

- Program: Strategia Rozwoju Edukacji
- Program rozwoju ekonomii społecznej, przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji zawodowej na krakowskim rynku pracy
- Program współpracy na płaszczyźnie nauka – biznes - samorząd

Dziedzina zarządzania:
Oświata i wychowanie

Usługi publiczne:
E-4Zarządzanie oświatą na poziomie szkół ponadgimnazjalnych

CEL OPERACYJNY II.3

WSKAŹNIKI / MIERNIKI CELU

Wspieranie innowacyjności przedsiębiorstw.

- Wartość dostępnego wsparcia w zakresie innowacyjności przedsiębiorstw.
- Wartość zrealizowanego wsparcia w zakresie innowacyjności przedsiębiorstw
- Liczba klastrów/liczba przedsiębiorstw w klastrach innowacyjnych przedsiębiorstw.
- Liczba patentów zgłoszonych na terenie Gminy Miejskiej Kraków.
- Wysokość wydatków przedsiębiorstw na B+R.
- Liczba umów o współpracy na linii nauka-biznes.

Działania podejmowane na rzecz realizacji tego celu dotyczą zwiększenia innowacyjności firm działających w Krakowie oraz KOM. Założenia wdrażanej idei *Inteligentnego Miasta* (Smart City) akcentują w sposób szczególny rozwój firm innowacyjnych w ramach inteligentnej specjalizacji lokalnej i regionalnej gospodarki opartej na wiedzy i innowacjach. W szczególności chodzi o stwarzanie przyjaznych warunków przyciągania, powstawania i rozwoju istniejących firm wysokich technologii, współpracujących sieciowo w ramach klastrów, parków technologicznych oraz innych powiązań biznesowych, i sieciowo powiązanych ze sferą nauki, badań, rozwoju i innowacji - przynajmniej - krakowskich uczelni wyższych i ośrodków badawczych w ramach transferu idei i technologii. Na poziomie operacyjnym chodzi o podejmowanie działań zmierzających do zwiększania kontaktu z ekspertami technologicznymi, stworzenia programów doradczych oraz łatwo dostępnych zasobów lokalowych, szczególnie dla firm nowopowstających, tradycyjnych i wymagających ochrony firm rzemieślniczych, jak również *start-up'ów* technologicznych, innowacyjnych, przemysłów kreatywnych. W realizacji tego celu ważne jest stwarzanie warunków i inicjowanie systemowych rozwiązań w zakresie otoczenia finansowego i prawnego oraz współpracę z instytucjami nauki. Rozwój innowacyjności przedsiębiorstw uzależniony jest w dużej mierze od zwiększenia dostępu powstających i istniejących firm do środków finansowych przeznaczonych na inwestycje wysokiego ryzyka oraz ograniczenia skutków bankructwa firmy poprzez system wsparcia doradczego. Efektem podejmowanych działań ma być pozytywna zmiana w zakresie liczby firm innowacyjnych w strukturze lokalnej gospodarki oraz pozycjonowanie Krakowa jako istotnego ośrodka gospodarczego i naukowego w sferze inteligentnych technologii w wymiarze globalnym. Podejmowane w ramach tego celu działania służą wszystkim przedsiębiorstwom, równoważąc wdrażane instrumenty wsparcia ze względu na charakter przedsiębiorstw oraz inteligentne specjalizacje Krakowa (KOM) dające szansę na osiągnięcie zindywidualizowanej pozycji w globalnej gospodarce oraz uwzględniające istniejące i rozwijane zasoby wiedzy i kompetencji oraz tradycji. Rolą władz Miasta jest podejmowanie inicjatyw i inspirowanie sfery nauki i biznesu do koordynowania działań w kierunku systemowego oddziaływania na rozwój przedsiębiorstw i innowacji, jak również konsekwentne realizowanie założeń programowych związanych z edukacją gospodarczą oraz szczególnym wsparciem tych sektorów gospodarczych, które mają priorytetowe znaczenie dla endogenicznego rozwoju Krakowa (KOM). Realizacja tego celu wzmocni wdrażanie przez Kraków idei *Miasta inteligentnego* w zakresie: *Smart economy* (Gospodarka), *Smart governance* (Zarządzanie), *Smart People* (Kapitał ludzki i społeczny) oraz *Smart Mobility* (Mobilność), *Smart Enviroment* (Środowisko) i *Smart Living* (Jakość życia).

DZIAŁANIA KLUCZOWE

PROGRAMY / PROJEKTY STRATEGICZNE

II.3.1 Zwiększenie dostępu do wiedzy ekspertów technologicznych.

- Krakowski Program Wspierania Przedsiębiorczości i Rozwoju Gospodarczego Miasta
- Program aktywizacji potencjału naukowego Krakowa związanego

- II.3.2 Tworzenie i wdrażanie systemu zachęt dla sektora przedsiębiorstw.
- II.3.3 Udostępnianie miejskich zasobów na potrzeby sfery biznesu (zgodnie z programowo przyjmowanymi priorytetami wsparcia przedsiębiorstw).
- II.3.4 Inicjowanie uruchomienia wsparcia prawnego, finansowego i technologicznego dla firm innowacyjnych
- II.3.5 Centrum Obsługi Przedsiębiorcy - Integracja działań na rzecz przedsiębiorczości, w tym innowacyjnej.

- z rozwojem kreatywnej gospodarki.
- Strategiczne projekty miejskie: Kraków-Nowa Huta Przyszłości, Balice, Płaszów- Rybitwy
 - Projekt: Budowa platformy współpracy firm innowacyjnych i nauki.

Dziedzina zarządzania:
Przedsiębiorczość

Usługi publiczne:
G-1 Tworzenie warunków dla przedsiębiorczości
G-2 Tworzenie warunków dla rozwoju rynku pracy

Dziedzina zarządzania:
Planowanie przestrzenne i architektura

Usługi publiczne:
P-2 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych
P-4 Gospodarowanie nieruchomościami w celu zapewnienia dochodów i terenów pod inwestycje

OBSZAR III: Kultura i dziedzictwo kulturowe

CEL STRATEGICZNY III: Kraków – miasto kreujące i korzystające z potencjału kulturowego dla budowy nowoczesnej metropolii

Cel wynika ze zidentyfikowanego podczas warsztatów problemu kluczowego, którym jest **Niedostateczne wykorzystanie potencjału kulturowego Krakowa**. Wśród przyczyn tego problemu wymienić można m.in. nie dość sprawny system zarządzania kulturą i dziedzictwem kulturowym (brak spójnej wizji dla kultury w Krakowie i pozycjonowania jej w świecie, brak świadomości wagi potencjału kulturowego w kontekście budowania globalnego znaczenia Metropolii krakowskiej), jak również niedoskonały system przydziału środków na działania w sferze kultury (rywalizacja o środki, ograniczone możliwości działania), zbyt wielkie rozdrobnienie organizacyjne oraz brak doprecyzowanych celów działania niektórych instytucji (w tym brak katalogu zadań obligatoryjnych). Wśród przyczyn problemu natury merytorycznej, programowej wymienić można m.in. brak koordynacji działań w obszarze kultury, brak współpracy pomiędzy instytucjami różnych sektorów (publiczny, prywatny, NGO) oraz różnych pod względem organizatora (instytucje miejskie–gminne, marszałkowskie i narodowe), jak też niewystarczającą liczbę inicjatyw i wydarzeń integrujących przestrzeń kultury. Pozostają jeszcze przyczyny związane z brakami w edukacji kulturalnej o szerokim zasięgu tematycznym. Nie podjęcie interwencji w zakresie rozwiązania powyższych przyczyn problemu kluczowego, może skutkować zatracaniem kulturowej tożsamości Miasta, brakiem uporządkowania oferty kulturalnej oraz utratą jakości („wypalanie się”) wykreowanych marek i pojawianiem się niskiej jakości oferty kulturalnej. W dalszej kolejności przyczynić się to może do utraty potencjału rozwojowego w sferze turystyki kulturowej (brak nowych przestrzeni eksploracji turystycznej), czy też niedostatecznym wykorzystywaniem potencjału podmiotów działających w różnych sektorach i brakiem dofinansowania dla interesujących inicjatyw kulturalnych. Zaniedbania w obszarze kreowania kompetencji kulturowych u różnych grup mieszkańców mogą mieć w perspektywie niewielu lat kolosalne znaczenie dla pozycji Krakowa na kulturalnej mapie świata. Zważywszy na wagę kultury i dziedzictwa kulturowego jako jednego z filarów rozwoju Miasta, realizacja tego celu ma fundamentalne znaczenie w kreowaniu pozycji Miasta wśród specjalizujących się i zrównoważonych miast oraz pielęgnowaniu tego zasobu jako cechy charakterystycznej dla metropolii o znaczeniu globalnym. Intencją podejmowanych w ramach tego celu działań jest dbałość o: różnorodność i wysoką jakość oferty kulturalnej (*Smart living* – jakość życia oraz *Smart economy* - Gospodarka), poziom kompetencji kulturowych mieszkańców (*Smart People* – Kapitał ludzki i społeczny) oraz nowoczesny system zarządzania sferą kultury (*Smart governance* – Zarządzanie).

CEL OPERACYJNY III.1

WSKAŹNIKI / MIERNIKI CELU

Różnorodna oferta kulturalna

- Liczba wykreowanych produktów kulturowych.
- Liczba nowych przestrzeni kulturowych.
- Liczba zrealizowanych projektów z zakresu ochrony i promocji dziedzictwa materialnego i niematerialnego.

W ramach tego celu rekomenduje się podjęcie działań zmierzających do wykreowania produktów kulturowych bazujących na miejscowym dziedzictwie materialnym i niematerialnym. Mimo olbrzymiego bogactwa w tym zakresie, w Krakowie praktycznie nie działają szlaki kulturowe, będące nowoczesną formą popularyzacji dziedzictwa. Umożliwiają one łączenie rekreacji z poznawaniem lokalnego dziedzictwa (np. rowerowy szlak kulturowy Twierdzy Kraków). Wiele przestrzeni kulturowych Krakowa przesyconych jest trudnymi do podważenia walorami, które mogą zostać wykorzystane celem

powiększenia zasobu żywego dziedzictwa. Muszą jednak zostać poddane nowej interpretacji i zagospodarowane wielowymiarowo: rekreacja, wypoczynek, edukacja kulturowa, aktywności kulturalne. Wykorzystanie potencjału tych miejsc przyczyni się z jednej strony do podniesienia jakości życia mieszkańców, z drugiej zaś umożliwi zrównoważony rozwój Krakowa jako miasta turystycznego (poprzez dywersyfikację ruchu turystycznego). Istotnym elementem zróżnicowanej oferty jest jednak identyfikowalny produkt kulturowy (marka). Kraków charakteryzuje bogata i zróżnicowana oferta kulturalna oraz kilka wydarzeń o międzynarodowym znaczeniu. Ważne jest, aby w odbiorze zewnętrznym Kraków wyraźnie identyfikowany był z określoną marką (produktem) kulturowym. Niekoniecznie musi to być impreza nowa. Bezwzględnie jednak konieczny jest powrót do idei święta miasta w kontekście kultury – to moment, w którym prezentowane jest wszystko, co najcenniejsze, wszystko, czym chcemy się pochwalić. Taki dzień powinien sprzyjać integracji twórców i artystów, a instytucje różnych sektorów łączyć wokół wspólnej idei. Powinno to być święto prezentujące wszystkie obszary. Podejmowanie nowoczesnych działań na rzecz dziedzictwa żywego, autentycznie konsumowanego (przeżywanego) przez mieszkańców i turystów, np. w ramach realizowanych spacerów miejskich (lub innych nowych form popularyzacji i interpretacji dziedzictwa) jest wyzwaniem dla zachowania i rozwoju dziedzictwa kulturowego Krakowa. Cennym elementem jest również częstsze wykorzystywanie przestrzeni historycznych dla wydarzeń kulturalnych czy wykorzystane lokalnego dziedzictwa w spójnej kampanii promocyjnej miasta. Działanie to powinno obejmować również promowanie nowych form przedsiębiorczości w obrębie dziedzictwa (rekomenduje się organizowanie dorocznego konkursu dotyczącego tego typu aktywności). Realizacja celu wpisuje się w ideę *Inteligentnego Miasta* w zakresie: *Smart Living* (Jakość życia) oraz *Smart People* (Kapitał ludzki i społeczny) i *Smart Economy* (Gospodarka).

DZIAŁANIA KLUCZOWE

PROGRAMY / PROJEKTY STRATEGICZNE

III.1.1 Rozwój i promocja marek kluczowych produktów kulturowych.

III.1.2 Kreowanie i animowanie przestrzeni kulturowych

III.1.3 Wykreowanie markowego święta kultury miasta

III.1.4 Ochrona i promocja dziedzictwa materialnego i niematerialnego

- Miejski Program Rewitalizacji
- Lokalne Programy Rewitalizacji
- Program Opieki nad Zabytkami Gminy Miejskiej Kraków
- Program wsparcia oddolnych/pozainstytucjonalnych inicjatyw kulturowych
- Program ochrony i promocji dziedzictwa materialnego i niematerialnego

Dziedzina zarządzania:
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

Usługi publiczne:
K-1 Tworzenie warunków dla rozwoju oferty kulturalnej miasta

Wysokie kompetencje kulturalne mieszkańców

- Liczba szkół realizujących nowe treści programowe z zakresu edukacji kulturalnej.
- Liczba uczestników projektów dotyczących edukacji kulturalnej.

Szkoły (również przedszkola, inne placówki oświatowe) powinny brać aktywny udział w kreowaniu kompetencji kulturalne mieszkańców, a przez to formowaniu przyszłego audytorium dla wydarzeń kulturalnych. Jednocześnie do ich obowiązku powinno należeć promowanie i edukacja w zakresie lokalnego dziedzictwa kulturowego. Postuluje się przy tym postrzeganie placówek oświatowych i kulturalnych jako elementów jednego systemu. Z powodu występowania na lokalnym rynku podobnych podmiotów (młodzieżowe domy kultury i miejskie domy kultury) o całkowicie odmiennych zasadach działania, dochodzi do sytuacji nieuczciwej konkurencji. Wszystkie domy kultury uznaje się za placówki o szczególnym znaczeniu dla kreowania kompetencji kulturowych różnych grup mieszkańców. Pełne wykorzystanie tkwiącego w nich potencjału będzie jednak możliwe dopiero po wprowadzeniu racjonalnego podziału obszarów ich działania i wypracowaniu sprawiedliwych zasad funkcjonowania. Ponieważ kwestia budowania kompetencji kulturowych różnych grup mieszkańców jest sprawą kluczową odnośnie formowania nowoczesnego społeczeństwa, należy w maksymalnym stopniu wykorzystywać potencjał różnych organizacji. W tym celu konieczne jest wypracowanie mechanizmu wsparcia dla inicjatyw współpracy miejskich instytucji z organizacjami spoza sektora publicznego. Tym sposobem będzie możliwe m.in. wykorzystanie mobilnych i elastycznych w swych działaniach organizacji tzw. trzeciego sektora, jak również korzystanie z doświadczenia i zasobów podmiotów komercyjnych (pełniejsze wykorzystywanie możliwości działania w ramach partnerstwa publiczno–prywatnego). Realizacja celu wpisuje się w ideę *Inteligentnego Miasta* w zakresie: *Smart People* (Kapitał ludzki i społeczny), *Smart Living* (Jakość życia) oraz *Smart Economy* (Gospodarka).

DZIAŁANIA KLUCZOWE

PROGRAMY / PROJEKTY STRATEGICZNE

- III.2.1 Wprowadzenie elementów edukacji kulturalnej do programów szkolnych.
- III.2.2 Stworzenie zintegrowanego systemu domów kultury.
- III.2.3 Animowanie i wspieranie inicjatyw dotyczących edukacji kulturalnej, realizowanej we współpracy różnych sektorów.
- III.2.4 Promocja uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych i rozwój dostępności e-usług (m.in. zakup biletów, lista wydarzeń).

- Program edukacji kulturalnej dzieci i młodzieży (kompetencje EK)
- Strategia rozwoju i działania krakowskich domów kultury (kompetencje KD)
- Program promocji literatury i czytelnictwa
- Program promocji uczestnictwa w kulturze

Dziedzina zarządzania:
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

Usługi publiczne:
K-2 Tworzenie warunków dla upowszechniania oferty kulturalnej miasta

CEL OPERACYJNY III.3

WSKAŹNIKI / MIERNIKI CELU

Sprawny system zarządzania kulturą i jej zasobami

- Liczba użytkowników zintegrowanej platformy zarządzania wydarzeniami kulturalnymi.
- Liczba użytkowników Miejskiej Karty Kultury.
- Liczba nieinstytucjonalnych rodzimych twórców otrzymujących wsparcie.

Konieczne jest wypracowanie stałego mechanizmu finansowego i pozafinansowego wsparcia działalności rodzimych twórców, zarówno młodych (początkujących), jak i tych uznanych. Jednocześnie powinien zostać wyłoniony zespół ekspercki (rada powiernicza) opiniujący wnioski dotyczące opisywanego obszaru. Należy też podjąć działania koordynacyjne i integrujące mające skutkować uruchomieniem systemu dostępu do kultury obejmującego wszystkie instytucje miejskie (a w razie możliwości, również podmioty posiadające innego organizatora), również z wykorzystaniem ICT. Miejska karta kultury powinna dawać wstęp na wszystkie wydarzenia kulturalne niewymagające rezerwacji miejsc. Rekomendowanym byłoby wprowadzenie zniżek dla posiadaczy karty na imprezy wymagające wykupienia miejsca. Karta powinna dawać zniżki w dostępie do kultury rodzinom z dziećmi oraz osobom w trudnych warunkach materialnych (życiowych). Rekomendowanym rozwiązaniem jest likwidacja dwóch równoległe istniejących form informacji kulturalnej (*Karnet* i *Magiczny Kraków*) i powołanie w ich miejsce jednego systemu o zwiększonej funkcjonalności. Z jednej strony ma on pełnić rolę informacyjną dla odbiorców wydarzeń kulturalnych. Z drugiej powinien stać się mechanizmem koordynowania wydarzeń kulturalnych w mieście, umożliwiając racjonalne planowanie najważniejszych wydarzeń w Mieście. System ten mógłby stać się również doskonałym źródłem wiedzy na temat podmiotów działających na krakowskim rynku kultury. Realizacja tego celu ma również objąć likwidację wielu ciał doradczych o bardzo ograniczonym wpływie na podejmowane działania w obrębie kultury i stworzenie zintegrowanych obszarowych rad eksperckich, których głos byłby istotnym elementem kreowania polityki kulturalnej miasta. Wymaga to precyzyjnego określenia zakresu działalności Rady Kultury, konkretnie przypisanych jej kompetencji oraz kalendarza spotkań. Rada Kultury powinna być organem opiniodawczym przy Prezydencie Miasta. Miejskie instytucje kultury są kluczowym elementem w poprawie jakości życia mieszkańców. Z tego powodu muszą one sprostać bardzo wysokim wymaganiom: muszą być partnerskimi instytucjami otwartymi na odbiorcę (i jego potrzeby, które można poznać wyłącznie dzięki prowadzeniu badań społecznych), muszą prowadzić nowoczesną działalność edukacyjną służącą podnoszeniu kompetencji kulturowych mieszkańców, muszą być wreszcie nowoczesnymi instytucjami, poddanymi sprawnemu zarządzaniu. Konieczne jest stworzenie oficjalnie zaakceptowanego przez władze miasta katalogu flagowych imprez kulturalnych. To one mają w głównej mierze kreować wizerunek miasta, powinny być objęte wspólnymi działaniami promocyjnymi, ale również należy wypracować mechanizm zachowywania ich wysokiego poziomu, co oznacza m.in. wprowadzenie stałego ich monitorowania i wsparcia finansowego. Wysoka ranga tych wydarzeń powinna skutkować – przy wsparciu UMK – znalezieniem dla tych wydarzeń strategicznych sponsorów/mecenasów. Realizacja celu wpisuje się w ideę *Inteligentnego Miasta* w zakresie: *Smart People* (Kapitał ludzki i społeczny), *Smart Living* (Jakość życia) oraz *Smart Governance* (Zarządzanie).

DZIAŁANIA KLUCZOWE

PROGRAMY / PROJEKTY STRATEGICZNE

III.1.1 Rozwój systemu wsparcia rodzimych twórców.

- Program wsparcia kultury nieinstytucjonalnej, twórców (artystów) i niestandardowych aktywności kulturalnych

III.1.2 Stworzenie zintegrowanego systemu dostępu do kultury (wprowadzenie miejskiej karty kultury).

- Program miejskiej karty kultury
- Program strategicznego zarządzania rozwojem kultury w Krakowie

III.1.3 Budowa zintegrowanego systemu informacji i koordynacji wydarzeń kulturalnych – zintegrowana platforma internetowa.

III.1.4 Rada Kultury - Koordynacja i integracja działań społecznych rad eksperckich.

III.1.5 Dostosowanie misji i strategii miejskich instytucji kultury pod kątem ich zgodności z założeniami strategicznymi Miasta.

III.1.6 Stworzenie katalogu kluczowych imprez i produktów kulturowych.

- Program mecenatu artystycznego i usług publicznych w zakresie kultury - I część (sprawy lokalowe - galerie sztuki).
- Program mecenatu artystycznego i usług publicznych w zakresie kultury - I część (sprawy lokalowe - pracownie twórcze).

Dziedzina zarządzania:

Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

Usługi publiczne:

K-3 Ochrona dziedzictwa kulturowego miasta

OBSZAR IV: Jakość życia

CEL STRATEGICZNY IV: Kraków – miasto przyjazne do życia

Kluczowym problemem w ramach tego obszaru jest **niedostatek dobrej jakości przestrzeni publicznych oraz ich niesatysfakcjonująca dostępność**. Problem ten jest istotny ze względu na funkcje, jakie pełnią przestrzenie publiczne, stanowiąc okazje i miejsca spotkań indywidualnych i różnych grup społecznych, aktywności społecznej, wymiany dóbr materialnych i niematerialnych oraz dialogu. Przestrzenie te pozwalają na budowanie dumy i tożsamości lokalnej, a ich ilość i dostępność stanowią o jakości życia Miasta, co w idei *Smart City* ma kluczowe znaczenie dla rozwoju wysoko innowacyjnej gospodarki oraz jakości kapitału społecznego. Wśród przyczyn zidentyfikowanego problemu wymienić należy m.in. specyficzną strukturę własności gruntów na terenie miasta (wynikającą m.in. z uwarunkowań historycznych), brak zainteresowania władz centralnych od początków transformacji ustrojowej szczególnymi problemami miast i ich rozwoju, w tym brak sprecyzowanych zasad Krajowej Polityki Miejskiej, wysoki stopień zanieczyszczenia powietrza, mało efektywny system transportowy, nieodpowiednią infrastrukturę drogową, złe nawyki mieszkańców w zakresie ich wpływu na jakość powietrza i środowiska naturalnego, brak postaw obywatelskich (rozpad więzi społecznych, w tym więzi sąsiedzkich), tolerancję i akceptację społeczną dla drobnej przestępczości, brak skuteczności w egzekwowaniu prawa, niski poziom interwencji służb porządkowych, niedostatek „pozytywnej” partycypacji obywatelskiej w procesie planowania przestrzennego (przewaga protestów nad propozycjami zmian), słabo rozwinięte narzędzia wspierania oddolnych inicjatyw w zakresie spędzania czasu wolnego, brak nawyków aktywnego sposobu spędzania czasu wolnego. Jakość życia określają też czynniki związane z akademickim charakterem Krakowa – okresowe przepływy dużych mas społeczności akademickiej mają znaczenie dla rozwoju w zakresie systemów transportowych oraz gospodarki mieszkaniowej, co w konsekwencji wpływa też na jakość powiązań społecznych w mikro społecznościach (bloki, osiedla). Spektrum przyczyn zidentyfikowanego problemu kluczowego jest tak zróżnicowane, jak różne są podejścia do definiowania jakości życia Miasta. Stąd też wielowymiarowy charakter ma zestaw skutków nie podjęcia interwencji pozwalającej rozwiązać problem kluczowy lub zminimalizować jego negatywny wpływ na rozwój Miasta. Wśród najpoważniejszych skutków wymienić można m.in.:

- ograniczone możliwości racjonalnego zagospodarowania przestrzeni, nadmierną presję na środowisko i związaną z tym jego dewastację,
- niezadowolenie mieszkańców z poziomu jakości życia oraz funkcjonalności Miasta i podejmowanie decyzji o wyprowadzce na tereny podmiejskie (suburbanizacja),
- brak poczucia współodpowiedzialności za przyszłość Miasta i niechęć do angażowania się mieszkańców w jego życie,
- wzrost nieufności i postępujące osłabianie więzi sąsiedzkich, dezintegrację społeczną, napięcia między władzą a mieszkańcami oraz pomiędzy różnymi grupami mieszkańców,
- gettyzacja, czyli tworzenie się enklaw wykluczenia społecznego (m.in. bezrobocie, bieda)
- pogarszanie się wizerunku miasta, zagrożenie zachowaniami patologicznymi związanymi z brakiem zagospodarowania czasu wolnego,
- skutki zdrowotne, jak otyłość, wady postawy i związane z tym wyższe nakłady na leczenie i ochronę zdrowia,
- brak zaufania społecznego do służb i instytucji,
- narastające trudności poruszania się w mieście.

Wymienione przykładowo zestawy przyczyn i skutków problemu kluczowego warunkują podjęcie różnorodnych działań na rzecz wzrostu jakości życia jako

kluczowego elementu *Smart City*. Zespół tych działań, choć różny co do istoty, musi być realizowany w sposób zrównoważony i zapewniający wysoki standard życia mieszkańców. Nowoczesne (inteligentne) miasto musi zatem dbać o zrównoważony rozwój przestrzenny, w tym zarówno zapewniający bezkolizyjną dostępność przestrzeni publicznych (w tym terenów zielonych i rekreacyjnych) oraz inwestycyjnych, przy zachowaniu wysokich standardów czystości powietrza, co wiąże się z rozwojem ekologicznych systemów transportowych, termomodernizacją budynków, ekologicznymi systemami grzewczymi oraz racjonalną i wysokoefektywną gospodarką odpadami. Istotnym elementem jakości życia jest poszanowanie dla uwarunkowań historycznych Miasta i podejmowanie konsekwentnej, zintegrowanej i uspołecznionej interwencji w zakresie rewitalizacji przestrzeni miejskich, dających w efekcie pogłębienie poczucia tożsamości lokalnej i poszerzenie znaczenia funkcji miejsca poddanego procesom rewitalizacji. Na jakość życia w Mieście wpływ mają również inteligentne systemy bezpieczeństwa publicznego oraz przestrzenie i warunki dla realizacji idei zdrowego stylu życia. Istotnym przy tym czynnikiem mającym wpływ na jakość życia mieszkańców jest ich świadomość dotycząca wpływu nich samych i ich decyzji oraz zachowań na harmonijny oraz przyjazny rozwój Miasta. Wysoką jakość życia osiągnąć można poprzez zespół zintegrowanych działań zmierzających do szeroko rozumianego włączenia społecznego oraz stwarzania warunków dla różnorodnych osób, grup narodowościowych, społecznych, narodowościowych, kulturowych itp. Jakość życia w mieście przyszłości uwarunkowana jest też od zdolności zastosowania systemów informatycznych i ICT, w szczególności w zakresie sterowania ruchem, transportem zbiorowym, oświetleniem i monitoringiem miejskim oraz przetwarzaniem i dostępem do danych (informacji) publicznych (*Big Data System* oraz *Open Data System*). Realizacja działań w ramach tego celu strategicznego zmierza do zapewnienia wysokiej jakości życia mieszkańców, inwestorów i gości (*Smart Living*) w powiązaniu z realizacją działań w zakresie *Smart People* (Kapitał Ludzki i Społeczny), *Smart Environment* (Środowisko), *Smart Mobility* (Mobilność), *Smart Governance* (Zarządzanie) oraz *Smart Economy* (Gospodarka).

CEL OPERACYJNY IV.1

WSKAŹNIKI / MIERNIKI CELU

Powszechnie dostępna, wysokiej jakości przestrzeń publiczna

- Udział poszczególnych typów przestrzeni funkcjonalnej (ulice, place, parki, zieleńce, wody powierzchniowe, lasy) w całkowitej powierzchni miasta.
- Liczba nowych inwestycji – przestrzeni czasu wolnego.
- Liczba miejsc w przestrzeni publicznej dostępnych dla osób o specjalnych potrzebach.

Warunkiem wysokiej oceny jakości Miasta jest dbałość o istniejące i rozwój nowych przestrzeni publicznych – przyjaznych, w sensie bezpieczeństwa, ergonomii i funkcjonalności, oraz dostępnych dla różnych grup odbiorców, w tym dla osób o specjalnych potrzebach. Przestrzeń publiczna powinna mieć w działaniach Miasta prymat, gdyż stanowi ważne miejsca spotkań mieszkańców i budowania oraz wzmacniania tożsamości lokalnej, jak również jest istotnym elementem tworzącym atrakcyjność Miasta zarówno dla mieszkańców, jak i inwestorów i gości. Tak samo istotnym dla przyszłości Miasta działaniem jest próba równoważenia terenów zielonych (w tym lasów) z obszarami preferencji dla ruchu pieszego oraz rowerowego i samochodowego, tak by usprawniać poruszanie się w obrębie Miasta oraz jednocześnie wpływać na sukcesywne obniżanie stopnia zanieczyszczenia powietrza. Konieczne przy tym jest prowadzenie szeroko zakrojonych akcji promujących przyjazne dla środowiska naturalnego i ochrony istniejących przestrzeni publicznych zachowania osób i ich grup, w tym specjalne akcje społeczne nakierowane na przeciwdziałanie zjawiskom grodzienia przestrzeni i ograniczania w ten sposób dostępności do niej. Ważnym elementem jakości życia mieszkańców jest tworzenie, rozwój i modernizacja miejsc ich aktywności i tożsamości w postaci parków, placów, czy też nawet rynków dzielnicowych (osiedlowych). Zadaniem władz Miasta jest prowadzenie konsekwentnej gospodarki przestrzennej, zapewniającej równowagę różnorodnych funkcji ze szczególnym uwzględnieniem dbałości o wysoką jakość życia mieszkańców przyjaznej dla nich metropolii. W planowaniu przestrzennym konieczne jest priorytetowe traktowanie przestrzeni publicznych i uwzględnianie preferencji dla ruchu pieszego, transportu zbiorowego i rowerowego, przy uwzględnieniu przyszłych potrzeb Miasta, wynikających m.in. z analiz demograficznych czy wpływu nowoczesnych

technologii informatycznych na zmianę funkcjonalności i znaczenia przestrzeni publicznych. Realizacja tego celu wpływa na wysoką jakość przestrzeni publicznych, przyjazność środowiska zamieszkania i integrację społeczną (*Smart Living* – Jakość życia) w powiązaniu ze zrównoważonym gospodarowaniem zasobami naturalnymi, skuteczną ochroną środowiska naturalnego i tworzeniem przestrzeni zielonych (*Smart Environment* – Środowisko) oraz przyjaznym mieszkańcom i inwestorom zarządzaniem przestrzenią publiczną metropolii (*Smart Governance* – Zarządzanie).

DZIAŁANIA KLUCZOWE

PROGRAMY / PROJEKTY STRATEGICZNE

IV.1.1 Tworzenie lokalnych/dzielnicowych przestrzeni publicznych.

IV.1.2 Ochrona i pielęgnacja istniejących terenów zielonych.

IV.1.3 Zwiększenie powierzchni lasów w obszarze Miasta.

IV.1.4 Zastosowanie elementów równoważenia zieleni, ruchu pieszego, rowerowego, samochodowego w ciągach komunikacyjnych Miasta.

IV.1.5 Kampania promocyjna na rzecz przeciwdziałania zamykania przestrzeni (procesy groduzenia, wtórnego groduzenia).

IV.1.6 Uwzględnianie w planowaniu przestrzennym priorytetów związanych z przestrzeniami publicznymi.

IV.1.7 Inicjowanie i wspieranie centrów tożsamości lokalnej.

- Miejski Program Rewitalizacji
- Lokalne Programy Rewitalizacji
- Program rehabilitacji zabudowy blokowej na terenie Gminy Miejskiej Kraków
- Program ochrony i kształtowania przestrzeni publicznych
- Strategiczne projekty miejskie: Kraków-Nowa Huta Przyszłości, Balice, Park Rzeki Wisły, Płaszów- Rybitwy

Dziedzina zarządzania:
Planowanie przestrzenne i architektura

Usługi publiczne:
P-1 Kształtowanie przestrzeni publicznej
P-2 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych
P-3 Zarządzanie zasobem geodezyjnym i kartograficznym

	<i>P-4 Gospodarowanie nieruchomościami w celu zapewnienia dochodów i terenów pod inwestycje</i>
Dziedzina zarządzania: <i>Ochrona i kształtowanie środowiska</i>	Usługi publiczne: <i>O-1 Utrzymanie i kształtowanie terenów zieleni oraz ochrona przyrody i krajobrazu</i>
Dziedzina zarządzania: <i>Transport</i>	Usługi publiczne: <i>T-2 Zarządzanie infrastrukturą transportową</i> <i>T-3 Zarządzanie ruchem</i>
Dziedzina zarządzania: <i>Spółeczeństwo obywatelskie</i>	Usługi publiczne: <i>D-1 Zapewnienie dialogu z mieszkańcami i tworzenie warunków do partycypacji społecznej</i>

CEL OPERACYJNY IV.2**WSKAŹNIKI / MIERNIKI CELU*****Środowisko zrównoważone ekologicznie***

- Liczba zlikwidowanych palenisk na paliwo stałe
- Poziom zanieczyszczeń PM10, benzo(a)pirenem i tlenkami azotu NOx (ng/m3)
- Powierzchnia terenów zielonych w Krakowie do powierzchni Krakowa ogółem
- Liczba obiektów poddanych termomodernizacji (ogółem lub gminnych)
- Udział segregowanych odpadów komunalnych w odpadach odebranych ogółem.

Czyste środowisko naturalne, nawet w silnie zurbanizowanej przestrzeni, jest istotnym atrybutem wysokiej jakości życia. Połączenie czynników kształtujących metropolię w wymiarze globalnym, z silnie rozwiniętą gospodarką i nauką oraz czystym i przyjaznym środowiskiem naturalnym, jest poważnym wyzwaniem dla władz Miasta. Zastosowanie nowoczesnych, inteligentnych technologii w tym zakresie, jak również podejmowanie śmiałych inicjatyw zmieniających świadomość społeczną, mają kluczowe znaczenie dla powodzenia realizacji tego celu. Chodzi bowiem o osiągnięcie stanu, w którym Kraków, jako globalna metropolia, uznany będzie za Miasto nowoczesnych przemysłów (nowoczesnej gospodarki), a zarazem jako miejsce czyste ekologicznie, stosujące najnowsze rozwiązania służące utrzymaniu wysokiej jakości środowiska naturalnego, w tym powietrza. Wśród podejmowanych działań pozwalających zrealizować niniejszy cel są te nastawione na zmianę świadomości mieszkańców, inwestorów i gości w zakresie znaczenia wpływu ich zachowań i nawyków na stan środowiska naturalnego Krakowa, jak również te o charakterze inwestycyjnym, służące wprost podwyższaniu jakości środowiska naturalnego. Realizację tego celu wspomóc mają najnowocześniejsze technologie, w tym informatyczne (ICT) pozwalające lepiej monitorować stan środowiska naturalnego oraz skuteczniej zarządzać efektywnością energetyczną w skali całego Miasta. Rolą władz Miasta w realizacji tego celu jest podejmowanie działań promocyjnych i upowszechniających, wdrażanie nowoczesnych technologii w przestrzeni publicznej (w tym w budynkach użyteczności publicznej Miasta) służących oszczędzaniu energii, stosowaniu alternatywnych źródeł energii i ograniczających emisję zanieczyszczeń do atmosfery oraz kontynuację już realizowanych programów i uruchamianie kolejnych związanych z gospodarką odpadami, energią oraz emisją zanieczyszczeń, jak również inicjowanie pożądaných w tym zakresie działań i inicjatyw wśród mieszkańców i inwestorów (sfery biznesu) we współpracy z gminami należącymi do Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego. Realizacja tego celu wpływa na wysoką jakość przestrzeni publicznych i przyjazne środowisko zamieszkania (*Smart Living – Jakość życia*) w powiązaniu z oszczędnym gospodarowaniem energią (w tym odnawialne źródła energii), skuteczną ochroną środowiska naturalnego, tworzeniem przestrzeni zielonych, zrównoważonym gospodarowaniem zasobami naturalnymi (*Smart Environment – Środowisko*) oraz z przyjaznym mieszkańcom i inwestorom zarządzaniem przestrzenią publiczną metropolii, efektywną współpracą samorządu, nauki i sfery biznesu oraz kształtowaniem (promowaniem) wizerunku *Smart City (Smart governance – Zarządzanie)*.

DZIAŁANIA KLUCZOWE**PROGRAMY / PROJEKTY STRATEGICZNE**

IV.2.1 Ograniczanie niskiej emisji.

IV.2.2 Poprawa efektywności energetycznej i ograniczanie emisji gazów cieplarnianych.

- Program Ochrony Środowiska dla miasta Krakowa na lata 2012-2015 z uwzględnieniem zadań zrealizowanych w 2011 r. oraz perspektywą na lata 2016-2019
- Program Ograniczania Niskiej Emisji dla Miasta Krakowa
- Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Miejskiej

IV.2.3 Gospodarowanie odpadami.

- Program termomodernizacji oraz ochrony cieplnej budynków Gminy Miejskiej Kraków

IV.2.4 Zwiększenie powierzchni terenów zielonych w obszarze Miasta.

Dziedzina zarządzania: <i>Ochrona i kształtowanie środowiska</i>	Usługi publiczne: <i>O-1 Utrzymanie i kształtowanie terenów zieleni oraz ochrona przyrody i krajobrazu</i> <i>O-2 Ocena i zarządzanie hałasem środowiskowym</i> <i>O-3 Ograniczanie zanieczyszczeń powietrza</i>
Dziedzina zarządzania: <i>Gospodarka komunalna</i>	Usługi publiczne: <i>U-2 Zapewnienie dostaw energii</i> <i>U-3 Gospodarowanie odpadami komunalnymi</i>

Przyjazny, ekologiczny i efektywny system transportowy

- Udział komunikacji zbiorowej w codziennych podróżach.
- Udział ruchu rowerowego w codziennych podróżach (według Karty Brukselskiej – 15% w 2020 r.)
- Średnia prędkość pojazdów komunikacji zbiorowej (autobus, tramwaj)
- Udział pojazdów z niską podłogą w ogólnej liczbie pojazdów komunikacji zbiorowej.
- Udział pojazdów z napędem innym niż spalinowy w ogólnej liczbie pojazdów komunikacji zbiorowej.
- Liczba ogólnodostępnych stacji dokujących dla samochodów napędzanych energią elektryczną

Kolejnym istotnym czynnikiem kształtującym wysoką jakość życia Miasta jest odpowiednio zorganizowany system transportowy. Współczesne trendy wskazują na wzrost znaczenia zbiorowego transportu publicznego oraz innych „czystych” form przemieszczania się w przestrzeni miejskiej. Działania miast zaliczanych do czołówki światowej *Smart Cities* wskazują na wyraźną preferencję transportu zbiorowego w ruchu miejskim oraz rozwój bezpiecznych sieci tras pieszych i rowerowych. Działania te mają służyć wzrostowi jakości środowiska naturalnego, zwiększeniu dostępności do przestrzeni publicznych i poprawie bezpieczeństwa jak również realizacji idei zdrowego stylu życia.

Realizacja tego celu zakłada wdrażanie inteligentnych rozwiązań integracji różnych systemów transportowych w Krakowie w kierunku usprawniania systemu publicznego transportu zbiorowego, ograniczania indywidualnego ruchu samochodowego w Mieście (szczególnie związanego z codziennymi przyjazdami mieszkańców innych gmin aglomeracji/metropolii do Krakowa), a przez to ograniczania zanieczyszczenia środowiska naturalnego oraz hałasu wywołanego nadmiernym natężeniem ruchu samochodowego. Chodzi tu o tworzenie intermodalnych węzłów, integrujących indywidualny ruch kołowy (samochód, rower) z transportem zbiorowym (tramwaj, autobus, kolej aglomeracyjna, w przyszłości metro) z wykorzystaniem równomiernie zlokalizowanych systemów *Parkuj i Jedź (Park and Ride)*, szczególnie na trasach wlotowych z gmin aglomeracji krakowskiej, jak również odpowiedniej lokalizacji parkingów. Inteligentna integracja systemów transportowych ma przyczynić się do wzrostu stopnia korzystania z transportu publicznego co najmniej w granicach Miasta.

W przypadku transportu zbiorowego istotne znaczenie ma stosowanie nowoczesnych rozwiązań technologicznych i informatycznych w zakresie ekologii i sprawnego zarządzania ruchem oraz częstotliwością świadczenia usług transportowych w Mieście. W szczególności chodzi tu o powszechne stosowanie systemów informatyczno-komunikacyjnych na przystankach komunikacji zbiorowej, systemów inteligentnego zarządzania ruchem preferującego transport zbiorowy, jak również stosowanie środków transportu zbiorowego z ekologicznymi napędami oraz przyjaznych dla osób ze specjalnymi potrzebami (osoby z niepełnosprawnością, starsze, osoby z wózkami dziecięcymi).

Równoległe ze zwiększaniem roli transportu zbiorowego, ruchu pieszego i rowerowego podejmowane będą działania prowadzące do ograniczenia lub nawet całkowitego wyeliminowania tranzytowego ruchu samochodowego przez Kraków oraz uspokajania ruchu w terenach osiedlowych (strefy *Tempo 30*).

Realizacja tego celu zakłada integrację i bezpieczeństwo systemu transportowego i dostępność infrastruktury wykorzystującej technologie informatyczno-komunikacyjne (*Smart Mobility – Mobilność*) oraz infrastrukturę komunalną wykorzystującą technologie informacyjno-komunikacyjne i skuteczną ochronę środowiska naturalnego (*Smart Enviroment – Środowisko*) w powiązaniu z efektywną współpracą samorządu, nauki i sfery biznesu oraz kształtowaniem wizerunku Krakowa jako *Smart City (Smart Governance – Zarządzanie)*.

DZIAŁANIA KLUCZOWE

PROGRAMY / PROJEKTY STRATEGICZNE

IV.3.1 Rozwój komunikacji zbiorowej - uprzywilejowanie w ruchu miejskim, zapewnienie dostępności i częstotliwości.

IV.3.2 Integracja i koordynacja systemów transportowych (intermodalność)

IV.3.3 Rozwój infrastruktury rowerowej.

IV.3.4 Podejmowanie inicjatyw na rzecz realizacji idei miasta przyjaznego pieszym (ang. *Walkability*).

IV.3.5 Wprowadzanie rozwiązań komunikacyjnych dla osób o specjalnych potrzebach (os. niepełnosprawne, starsze, z dziećmi).

- Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Gminy Miejskiej Kraków oraz gmin sąsiadujących, z którymi Gmina Miejska Kraków zawarła porozumienie w zakresie organizacji publicznego transportu zbiorowego.
- Program Inwestycji – Studium Podstawowych Tras Rowerowych.
- Program obsługi parkingowej dla miasta Krakowa.

Dziedzina zarządzania:
Transport

Usługi publiczne:

T-1 Zarządzanie transportem zbiorowym

T-2 Zarządzanie infrastrukturą transportową

T-3 Zarządzanie ruchem

Zrewitalizowane obszary miejskie

- liczba/powierzchnia wyznaczonych obszarów do rewitalizacji
- Wysokość środków przeznaczonych na rewitalizację (w tym udział środków zewnętrznych, montażu finansowych)
- odsetek populacji mieszkańców Krakowa objętych programami rewitalizacji

Wysoka jakość życia związana jest z dbałością o zrównoważony rozwój urbanistyczny Miasta, w tym szczególnie z podejmowaniem interwencji w zakresie przeciwdziałania narastającym nierównościom pomiędzy dzielnicami, a nawet osiedlami. Rozwój nowych osiedli powoduje duże zróżnicowanie jakościowe w stosunku do osiedli wybudowanych w latach 50., 60., 70, czy nawet 80. Wyzwaniem miast jest prowadzenie działań rewitalizacyjnych, podwyższających jakość życia w starych dzielnicach i minimalizujących rozdzźwięk jakościowy (przestrzenny, urbanistyczny, społeczny) w skali całego Miasta. Interwencja rewitalizacyjna w Krakowie obejmować musi obszary mieszkaniowe oraz poprzemysłowe i około przemysłowe (tereny przylegające bezpośrednio do stref przemysłowych). Procesy demograficzne, szczególnie związane ze stałym przyrostem w strukturze ludności osób starszych i ze specjalnymi potrzebami, wymuszają na władzach miast podejmowanie działań związanych z przemianami struktury urbanistycznej i funkcjonalnej przestrzeni miejskich w zgodzie z postępującymi zjawiskami społecznymi i gospodarczymi. Procesy rewitalizacji to nie pojedyncze interwencje, ale system zintegrowanych działań o charakterze społecznym, kulturowym, gospodarczym (ekonomicznym w szerszym ujęciu) i urbanistyczno-architektoniczno-budowlanym, których efektem jest podwyższanie jakości życia mieszkańców i stwarzanie warunków dla tego, by miasto i jego poszczególne obszary funkcjonalne stawały się coraz bardziej przyjazne – mieszkańcom, inwestorom, gościom. Pamiętać przy tym należy o tym, że procesy rewitalizacji nie mogą odpowiadać wyłącznie na bieżące potrzeby modernizacyjne, lecz przede wszystkim pozwalają one w dość istotny sposób kształtować wizerunek Miast w przyszłości. Stąd też istotnym elementem prowadzenia procesów rewitalizacji jest bezwzględne stosowanie procedur partycypacyjnych w pełnym ich wymiarze, czyli począwszy od włączenia mieszkańców, sfery nauki, biznesu i środowisk społecznych obszaru objętego rewitalizacją w proces planowania przyszłego obrazu funkcjonalno-urbanistycznego tego obszaru. Realizacja tego celu zapewnić ma odnowę funkcji i tkanki infrastrukturalnej oraz kształtowanie rozwiązań urbanistyczno-architektonicznych obszarów objętych rewitalizacją, podwyższającego jakość życia, zapewniającego spójność społeczną i terytorialną oraz odpowiadającego na potrzeby Miasta w przyszłości. Programy rewitalizacji Krakowa powinny mieć systemowy wymiar polityki miejskiej o priorytetowym znaczeniu, pozwalającym na dokonywanie kompleksowych, wielowymiarowych i głębokich przemian obszarowych w silnym związku z kształtowaniem przyjaznej i zrównoważonej przestrzeni miejskiej całego Krakowa i aglomeracji. Rolą władz miasta w realizacji tego celu jest kontynuacja działań już podjętych w ramach Miejskiego i lokalnych programów rewitalizacji, ich modyfikacja i uaktualnienie w kontekście holistycznego podejścia do zarządzania przestrzenią miejską. Miasto pełnić tu będzie kluczową rolę w prowadzeniu projektów rewitalizacyjnych z wykorzystaniem partnerstwa publiczno-społecznego i publiczno-prywatnego. Rolą Miasta będzie też szeroko zakrojona akcja upowszechniająca wśród mieszkańców w zakresie znaczenia ich udziału w procesach planowania i realizacji projektów rewitalizacyjnych. Realizacja tego celu wpisuje się w ideę *Smart City* w zakresie wysokiej jakości przestrzeni publicznych, przyjaznych środowisk zamieszkania i integracji społecznej (*Smart Living* – Jakość życia) w powiązaniu z korzystnym potencjałem demograficznym Miasta, kreatywnością mieszkańców i wysokim kapitałem społecznym (*Smart People* – Kapitał Ludzki i Społeczny) oraz przemysłami kreatywnymi i czasu wolnego, wspieraniem rozwoju przestrzeni biznesowych, środowiskiem technologicznych start-upów i transferem technologii i wiedzy (*Smart Economy* – Gospodarka), jak również skuteczną ochroną środowiska naturalnego i tworzeniem przestrzeni zielonych (*Smart Environment* – Środowisko) oraz z rozwiniętymi procedurami partycypacyjnymi i przyjaznym mieszkańcom i inwestorom zarządzaniem przestrzenią publiczną metropolii (*Smart Governance* – Zarządzanie).

DZIAŁANIA KLUCZOWE		PROGRAMY / PROJEKTY STRATEGICZNE
IV.4.1	Aktualizacja Miejskiego Programu Rewitalizacji i lokalnych programów rewitalizacji.	<ul style="list-style-type: none"> • Miejski Program Rewitalizacji • Lokalne programy rewitalizacji • Strategiczne projekty miejskie: <ul style="list-style-type: none"> – <i>Kraków - Nowa Huta Przyszłości</i> - kompleksowa rewitalizacja obszarów przemysłowych, obejmująca cztery kluczowe projekty: Centrum Logistyczne - Strefa Aktywności Gospodarczej, Park naukowo-technologiczny Branice, Centrum wielkoskalowych wydarzeń kulturalnych Błonia 2.0, Przylasek Rusiecki - obszar rekreacji i wypoczynku z usługami towarzyszącymi – <i>Park Rzeki Wisły</i> - przebudowa/rewitalizacja terenów nadbrzeżnych; – <i>Płaszów-Rybitwy</i> - projekty zmian strukturalnych terenów przemysłowych i po kolejowych
IV.4.2	Pozyskiwanie zasobów do realizacji programów rewitalizacji.	
IV.4.3	Współpraca z partnerami społecznymi, sferą nauki i biznesu w zakresie realizacji programów rewitalizacji	
Dziedzina zarządzania: <i>Planowanie przestrzenne i architektura</i>		Usługi publiczne: <i>P-1 Kształtowanie przestrzeni publicznej</i> <i>P-2 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych</i>

CEL OPERACYJNY IV.5

WSKAŹNIKI / MIERNIKI CELU

Wysoki stopień poczucia bezpieczeństwa w Krakowie

- Poziom poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców.
- Liczba wykrytych wykroczeń w stosunku do ogółu wykroczeń.
- Liczba spraw, w których wykorzystano materiał dowodowy pochodzący z monitoringu miejskiego
- Liczba odbiorców szkoleń z zakresu bezpieczeństwa.
- Liczba wdrożonych programów profilaktycznych.
- Utworzenie zintegrowanego centrum bezpieczeństwa.

Realizacja tego celu dotyczy wzrostu poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców Krakowa. Miasto prowadzi od lat wiele programów w tym zakresie, jednakże daje się zauważyć zjawiska nakazujące kontynuację interwencji skierowanej na podwyższanie poczucia bezpieczeństwa publicznego. Jest to o tyle ważne, że Kraków aspiruje do grona globalnych metropolii, w których istotnym elementem decydującym o poczuciu wysokiej jakości życia jest bezpieczeństwo w przestrzeni publicznej w każdym jego znaczeniu. W podejmowanych działaniach w ramach tego celu należy zwrócić szczególną uwagę na wzrost skuteczności podejmowanych interwencji monitoringowych w przestrzeni publicznej (nie chodzi tylko o prosty wzrost liczby urzędów monitorujących, ale wzrost skuteczności i szybkości ich wykorzystania w celu zapobiegania przestępstwom, aktom wandalizmu i przemocy w przestrzeni publicznej) oraz wzrost skuteczności działań służb porządkowych (straży miejskiej i policji). Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego to również podejmowanie działań uświadamiających mieszkańców dotyczących znaczenia ich aktywności, w tym również poprzez działania małych grup społecznych (monitoring sąsiedzki).

Bezpieczeństwo publiczne to nie tylko przeciwdziałanie aktom wandalizmu czy przemocy, ale w równym stopniu zabezpieczanie Miasta i jego mieszkańców przed skutkami powodzi, czy też brakom w zakresie usług komunalnych (m.in. woda pitna, źródła energii) oraz aktom terroryzmu, w tym również w cyberprzestrzeni (w szczególności w zakresie systemu miejskiej informacji publicznej i zasobów informacyjnych Miasta). Stąd też realizacja tego celu wymaga ścisłej współpracy wielu służb publicznych odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa publicznego mieszkańcom Krakowa i aglomeracji. Rolą władz Miasta jest inspirowanie i wdrażanie programów bezpieczeństwa mieszkańców, w tym głównie w przestrzeniach publicznych, oraz koordynowanie działań różnych podmiotów w ramach bieżącego zarządzania Miastem, jak również zarządzania kryzysowego. Realizacja tego celu wpisuje się w ideę *Smart City* w zakresie wysokiego poczucia bezpieczeństwa publicznego i przyjaznych środowisk zamieszkania (*Smart Living* – Jakość życia) w powiązaniu z wysokim kapitałem społecznym mieszkańców (*Smart People* – Kapitał Ludzki i Społeczny) oraz zintegrowanymi i wielopodmiotowymi procesami zarządczymi (*Smart Governance* – Zarządzanie).

DZIAŁANIA KLUCZOWE

PROGRAMY / PROJEKTY STRATEGICZNE

IV.5.1 Zapewnienie bezpieczeństwa w przestrzeniach publicznych.

- Program poprawy bezpieczeństwa dla Miasta Krakowa pn. *Bezpieczny Kraków*.
- Program aktywizacji społecznej młodzieży w Krakowie pn. *Młody Kraków*.
- Program: Lokalny plan ograniczania skutków powodzi i profilaktyki powodziowej dla Krakowa.
- Projekt: Utworzenie zintegrowanego Centrum Bezpieczeństwa w Krakowie

IV.5.2 Promocja wizerunku Krakowa jako miasta przyjaznego, otwartego i bezpiecznego. (*do przemyślenia*)

IV.5.3 Integracja działań z zakresu bezpieczeństwa w Krakowie.

Dziedzina zarządzania:
Bezpieczeństwo publiczne

Usługi publiczne:

B-1 Tworzenie warunków do utrzymania bezpieczeństwa publicznego na terenie Gminy

B-2 Zapewnienie mieszkańcom pomocy w sytuacjach zagrożeń

Powszechność realizacji idei zdrowego życia

- Szacunkowa liczba odbiorców imprez sportowych
- Średnia długość życia w Krakowie

Wszystkie podejmowane działania w ramach powyższych celów będą skuteczne, jeśli Miasto stwarzać będzie warunki mieszkańcom do realizacji idei zdrowego trybu życia. Warunki te muszą również uwzględniać motywowanie mieszkańców do aktywności sportowej i rekreacyjnej od najmłodszych lat, uwzględniając przy tym preferencje dla określonych grup społecznych (np. rodziny wielodzietne, osoby ubogie itp.). Istotne przy realizacji tego celu jest stwarzanie warunków dla rozwoju firm specjalizujących się w ofercie czasu wolnego. Jednocześnie konieczne jest podejmowanie współpracy z wyspecjalizowanymi podmiotami zajmującymi się profilaktyką zdrowotną oraz leczeniem chorób w zakresie prowadzenia programów prozdrowotnych. Realizacja tego celu zakłada również współpracę ze sferą nauki i firm (Badania i rozwój, B+R) w zakresie dostarczania sprzętu diagnostycznego dla osób starszych i chorych, wykorzystującego technologie ICT.

Rolą Miasta w realizacji tego celu nie jest organizowanie i dostarczanie wprost tego typu usług, ale tworzenie warunków organizacyjnych dla wyspecjalizowanych firm oraz inicjatyw oddolnych – samych mieszkańców, organizacji społecznych. Realizacja tego celu wpisuje się w ideę *Smart City* w zakresie różnorodnej i atrakcyjnej oferty kulturalnej i czasu wolnego i powszechnej dostępności usług publicznych (*Smart Living – Jakość życia*) w powiązaniu z zaawansowaną produkcją i świadczeniem usług opartych na przemyśle high-tech i sektorze B+R oraz przemysłach kreatywnych i czasu wolnego (*Smart Economy – Gospodarka*), jak również z dostępnością e-usług sektora publicznego i efektywną współpracą samorządu, nauki i biznesu (*Smart Governance – Zarządzanie*).

DZIAŁANIA KLUCZOWE**PROGRAMY / PROJEKTY STRATEGICZNE**

- IV.6.1 Wzrost stopnia wykorzystania infrastruktury sportowej i rekreacyjnej
- IV.6.2 Promowanie aktywnego trybu życia wśród mieszkańców
- IV.6.3 Profilaktyka i promocja zdrowia

- Program rozwoju sportu w Krakowie na lata 2013-2015
- Miejski Program Ochrony Zdrowia *Zdrowy Kraków* 2013-2015

Dziedzina zarządzania:
Zdrowie

Usługi publiczne:
Z-2 Tworzenie warunków dla zapewnienia opieki zdrowotnej dla mieszkańców miasta

Dziedzina zarządzania:
Sport i rekreacja

Usługi publiczne:
S-1 Zapewnienie dostępności bazy i oferty sportowej i rekreacyjnej
S-2 Zapewnienie dzieciom i młodzieży oferty sportowej i rekreacyjnej

OBSZAR V: Kapitał społeczny

CEL STRATEGICZNY V: Kraków – silna wspólnota samorządowa mieszkańców Krakowa

Problemem kluczowym w tym obszarze jest **słabe poczucie wspólnotowości mieszkańców Krakowa oraz niski udział w zarządzaniu miastem**. Podczas warsztatów zidentyfikowane zostały przyczyny tego problemu. Wśród najważniejszych wymienić można niską świadomość społeczną oraz brak wzajemnego zaufania wśród mieszkańców. Wynikają one z niedostatecznej edukacji obywatelskiej tak młodzieży, jak i osób dorosłych, oraz braku miejsc społecznych (infrastruktury społecznej pomagającej budować relacje w sąsiedztwach) i nieskuteczności komunikacji społecznej. Wśród innych, nie mniej istotnych przyczyn problemu, należy wymienić też niewystarczającą otwartość na partycypację obywatelską i społeczną ze strony samorządu, jak również słabą integrację NGO oraz środowisk obywatelskich i niskie zaangażowanie mieszkańców w życie społeczne i publiczne. Nie podjęcie interwencji pozwalającej rozwiązać zidentyfikowany problem, przyczynić się może do wielu negatywnych konsekwencji dla rozwoju Miasta, w pewnym stopniu utrudniających realizację Celów Strategicznych I i II. Najistotniejsze konsekwencje w tym obszarze to: brak uczestnictwa mieszkańców w życiu społecznym i obywatelskim, brak wiary w skuteczność angażowania się w życie społeczne i związane z tym brak poczucia wspólnotowości. Pogłębiający się brak zaufania mieszkańców i niewykorzystany potencjał społeczny Krakowa wzmacniają procesy dysharmonii i spowolnienia tempa rozwoju Miasta. Zarządzanie miastem wymaga nie tylko specjalistycznej wiedzy i kompetencji menedżerskich, ale też odpowiedzialności wszystkich, którzy miasto tworzą, czyli przede wszystkim mieszkańców. Ich rola w podejmowaniu wyzwań związanych z rozwiązywaniem problemów społecznych, środowiskowych itp. stale rośnie i nie można pomijać znaczenia kreatywności mieszkańców w poszukiwaniu i wdrażaniu optymalnych rozwiązań służących tworzeniu miasta otwartego i przyjaznego miejsca wysokiej jakości życia. Jak w rozwoju miasta odwołuje się do idei gospodarki opartej na wiedzy, tak w równym stopniu trzeba przywoływać i wdrażać ideę gospodarki opartej na mądrości. Stąd tak ważne obecnie staje się w zarządzaniu miastami dzielenie się odpowiedzialnością z mieszkańcami za rozwiązywanie problemów oraz znajdowanie innowacyjnych metod wpływania mieszkańców na decyzje rozwojowe. Realizacja tego celu odbywa się dzięki działaniom służącym rozwojowi uczestnictwa mieszkańców w podejmowaniu decyzji i braniu odpowiedzialności za procesy rozwojowe, stwarza warunki dla wzmacniania sektora organizacji społecznych i inicjatyw obywatelskich, w tym również zwraca uwagę na problemy społeczne i procesy demograficzne, prezentując pakiet oferty skierowanej na włączenie społeczne i aktywizację osób starszych (w tym rozwój tzw. srebrnej gospodarki – *silvereconomy*). Zasadniczym przesłaniem realizacji tego celu jest idea otwartego samorządu na kreatywność i aktywność mieszkańców oraz ich udział w procesach demokracji uczestniczącej. Realizacja tego celu wpisuje się w ideę *Smart People* (Kapitał Ludzki i społeczny), *Smart Living* (Jakość życia) oraz *Smart Governance* (Zarządzanie).

CEL OPERACYJNY V.1

WSKAŹNIKI / MIERNIKI CELU

Wysoki poziom partycypacji społecznej i obywatelskiej mieszkańców

- Liczba konsultacji społecznych i spotkań,
- Liczba osób biorących udział w procesach partycypacyjnych,
- Wysokość budżetu partycypacyjnego,
- Liczba podejmowanych przez mieszkańców inicjatyw lokalnych,
- Liczba projektów uchwał wnoszonych przez mieszkańców,
- Liczba referendów.

Warunkiem realizacji tego celu jest stwarzanie szans mieszkańcom na to, że ich aktywność będzie zauważona i doceniona. Chodzi tu w szczególności rozwój systemu komunikacji społecznej pomiędzy organizacjami, aktywistami oraz władzą samorządową i innymi mieszkańcami. Istotą mądrej i prorozwojowej partycypacji społecznej i obywatelskiej jest świadomość mieszkańców, budowana dzięki skutecznej komunikacji społecznej i edukacji obywatelskiej. Do tego potrzebne są też warunki organizacyjno-techniczne, ułatwiające mieszkańcom podejmowanie różnorodnych inicjatyw i przejmowanie odpowiedzialności za swoje sublokalne wspólnoty (dzielnice i przede wszystkim osiedla). Konieczne przy tym jest otwarcie na organizacje społeczne i inicjatywy obywatelskie wszystkich instytucji miejskich (szkoły, instytucje kultury, siedziby rad dzielnic itp.) i traktowanie ich jako lokalnych centrów aktywności społecznej. Cel powinien być realizowany poprzez mechanizmy wsparcia dla oddolnych działań i inicjatyw mieszkańców Krakowa oraz poprzez wprowadzenie standardów zarządzania partycypacyjnego w pracy Urzędu Miasta i jednostek miejskich. Realizacja tego celu wpisuje się w ideę *Inteligentnego Miasta* w zakresie: *Smart People* (Kapitał ludzki i społeczny) oraz *Smart Governance* (Zarządzanie) w aspekcie zintegrowanego i wielopodmiotowego zarządzania, rozwiniętych procedur partycypacyjnych oraz otwartości samorządu z wykorzystaniem technologii ICT w komunikacji społecznej i partycypacji oraz dostępności danych publicznych (*Open data system*).

DZIAŁANIA KLUCZOWE	PROGRAMY / PROJEKTY STRATEGICZNE
V.1.1 Stworzenie spójnego systemu komunikacji społecznej z zasięgiem do poziomu osiedli	
V.1.2 Wzmocnienie funkcji społecznych i obywatelskich instytucji miejskich (szkół, domów kultury, rad dzielnic) oraz tworzenie dzielnicowych węzłów sieci	<ul style="list-style-type: none"> • Program Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego • Programy Rehabilitacji Zabudowy Blokowej
V.1.3 Wypracowanie mechanizmów wspierania lokalnych inicjatyw oddolnych	
V.1.4 Edukacja obywatelska i społeczna mieszkańców	
Dziedzina zarządzania: <i>Społeczeństwo obywatelskie</i>	Usługi publiczne: <i>D-1 Zapewnienie dialogu z mieszkańcami i tworzenie warunków do partycypacji społecznej</i> <i>D-3 Funkcjonowanie mechanizmów demokracji lokalnej</i> <i>D-4 Kształtowanie postaw obywatelskich wśród dzieci i młodzieży</i>

CEL OPERACYJNY V.2**WSKAŹNIKI / MIERNIKI CELU*****Silny sektor organizacji społecznych***

- Liczba federacji i zrzeszeń branżowych organizacji pozarządowych,
- Liczba nowych organizacji pozarządowych,
- Liczba nowych członków organizacji i wolontariuszy,
- Poziom zatrudnienia w organizacjach społecznych.

Realizacja idei *Smart City* wymaga możliwości korzystania z różnorodnych i silnych potencjałów lokalnych. Jednym z nich jest wysoko rozwinięty kapitał społeczny. Jego podstawą jest zaufanie, jakie członkowie wspólnoty mają wzajemnie do siebie. Kapitał społeczny rozwija się m.in. dzięki silnym organizacjom społecznym i ich zdolności do podejmowania i pełnienia roli partnera dla władz i innych podmiotów. Będzie to możliwe nie tylko dzięki silnym organizacjom, ale dzięki sile całego sektora, rozumianego jako porozumienia, klastry, federacje organizacji społecznych. Cel ten powinien być realizowany poprzez kompleksowe wsparcie organizacji społecznych, szczególnie w zakresie ich profesjonalizacji i podejmowanych przez nie działań. Ważne przy tym jest promowanie działalności organizacji, skutków podejmowanych przez nie działań i zachęcanie mieszkańców do włączania się w te działania oraz inicjowanie własnych realizowanych w imię pomnażania dobra wspólnego Krakowa. Rolą władz Miasta jest tworzenie warunków programowych, inicjowanie pomysłów nowych obszarów aktywności, współudział w realizowaniu wybranych projektów oraz tworzenie wraz z organizacjami społecznymi przyjaznej atmosfery dla tzw. trzeciego sektora i aktywności obywatelskiej. Realizacja tego celu wpisuje się w ideę *Smart People* (Kapitał Ludzki i społeczny) oraz *Smart Governance* (Zarządzanie).

DZIAŁANIA KLUCZOWE**PROGRAMY / PROJEKTY STRATEGICZNE**

V.2.1 Wspieranie działań zmierzających do profesjonalizacji sektora organizacji społecznych.

V.2.3 Promocja działalności organizacji społecznych na rzecz wzrostu aktywności obywateli.

- Wieloletni Program Współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi

Dziedzina zarządzania:
Spółeczeństwo obywatelskie

Usługi publiczne:

D-1 Zapewnienie dialogu z mieszkańcami i tworzenie warunków do partycypacji społecznej
D-3 Zapewnienie możliwości realizacji zadań publicznych przez organizacje pozarządowe i inicjatywy społeczne

CEL OPERACYJNY V.3

WSKAŹNIKI / MIERNIKI CELU

Spójność społeczna

- Liczba programów edukacyjnych i aktywizacji lokalnej dla osób starszych,
- Liczba uczestników przedsięwzięć z zakresu aktywizacji społecznej osób starszych,
- Liczba osób starszych objętych profilaktyką zdrowotną,
- Liczba programów włączenia społecznego

Strategia Europa 2020 zwraca uwagę na rozwój innowacyjnej gospodarki, która powala stwarzać odpowiednie warunki do prowadzenia programów włączenia społecznego. Programy te muszą uwzględniać działania monitorujące, przewidujące zachodzące procesy i wyprzedzające narastanie różnorodnych problemów społecznych związanych m.in. z dynamicznie zmieniającą się gospodarką w skali globalnej i zmieniającą się sytuacją na rynku pracy oraz związanymi z wielkością i strukturą bezrobocia, rosnącymi wymogami kompetencyjnymi, różnicami w poziomach wynagrodzeń i związanym z tym problemem wykluczenia ekonomicznego, integracją osób z niepełnosprawnością, innych kultur, ras, narodowości, światopoglądów oraz starzeniem się społeczeństwa. Procesy społeczne i demograficzne powodują konieczność większego niż to było dotąd zwrócenia uwagi na rosnącą grupę ludzi innych ras, kultur, narodowości, światopoglądów i starszych, szczególnie w wieku poprodukcyjnym. Doświadczenie i kompetencje osób starszych mają nieocenione znaczenie dla rozwoju kapitału społecznego. Wydłużający się cykl życia oraz większa zdolność osób starszych do podejmowania aktywności, traktowane powinny być nie jako problem o charakterze bariery, ale jako istotny potencjał do wykorzystania. Stąd też ważne jest prowadzenie aktywnej polityki senioralnej, w tym stwarzanie warunków dla rozwoju sektora *silvereconomy*. Odmową rolę mogą tu odegrać organizacje społeczne, w tym samopomocowe. Warunkami koniecznymi dla realizacji takiej polityki jest poszerzanie oferty edukacyjnej dla osób starszych, stwarzanie warunków dla integracji międzypokoleniowej, włączanie osób starszych do aktywnego życia społecznego i obywatelskiego oraz przystosowanie infrastruktury i usług publicznych do potrzeb osób starszych. Realizacja tego celu przyczynić się może do poszerzenia udziału tej grupy społecznej w życiu publicznym i wpłynąć w sposób zasadniczy na jakość kapitału społecznego Krakowa. Konieczne jest też podejmowanie zintegrowanych działań na rzecz włączenia społecznego wszystkich pozostałych grup społecznych, mających trudności w adaptacji społecznej i pełnym uczestniczeniu w życiu Miasta ze względu na różne kategorie mogące być przyczyną wykluczenia. Rolą władz samorządowych Krakowa jest realizowanie działań na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem, niezaadaptowanych społecznie i wymagających interwencji instytucjonalnej oraz inicjowanie działań i wsparcia na rzecz osób starszych i stwarzanie warunków ułatwiających im pełne włączanie się w życie społeczne. Zespół podjętych działań przyczyni się do realizacji idei Miasta otwartego i przyjaznego. Realizacja tego celu wpisuje się w ideę *Smart People* (Kapitał Ludzki i społeczny), *Smart Living* (Jakość życia) oraz *Smart Governance* (Zarządzanie).

DZIAŁANIA KLUCZOWE

PROGRAMY / PROJEKTY STRATEGICZNE

- V.3.1 Wdrażanie programów edukacyjnych (w zakresie przeciwdziałania zjawiskom wykluczenia społecznego)
- V.3.2 Wspieranie inicjatyw samopomocowych mieszkańców
- V.3.3 Wdrażanie programów społecznych i rynku pracy
- V.3.4 Wdrażanie programów aktywizacji lokalnej

- Program: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Krakowa
- Program Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy
- Program reintegracji i przeciwdziałania wykluczeniu starzejących się mieszkańców Krakowa
- Program zapobiegania i reakcji na zdarzenia o charakterze rasistowskim i ksenofobicznym w przestrzeni miasta Krakowa na lata 2015-2018

V.3.5 Wdrażanie programów integracji (w tym: społecznej, międzypokoleniowej, międzykulturowej)

V.3.6 Dostosowanie usług publicznych i infrastruktury technicznej do potrzeb osób starszych

Dziedzina zarządzania:
Pomoc i integracja społeczna

Usługi publiczne:
W-1 Wsparcie osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym i wykluczonych
W-2 Zarządzanie infrastrukturą wsparcia osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem i wykluczonych społecznie
W-3 Działania miasta na rzecz rodzin

Dziedzina zarządzania:
Przedsiębiorczość

Usługi publiczne:
G-2 Tworzenie warunków do rozwoju rynku pracy

OBSZAR VI: Zarządzanie miastem

CEL STRATEGICZNY VI: Kraków - nowoczesnie zarządzana metropolia

Zarządzanie rozwojem ma wymiar horyzontalny (przekrojowy) w stosunku do wszystkich priorytetów strategicznego rozwoju Krakowa jako globalnej metropolii. W każdym z powyżej opisanych celów strategicznych znajdują się elementy zarządzania, jednakże z punktu widzenia przejrzystości merytorycznej SRK zostały wyodrębnione te elementy, które mają wspólny charakter bez względu na obszar strategicznego rozwoju oraz które warunkują (są fundamentem i spoiwem) dla podejmowanych interwencji w ramach każdego celu strategicznego i operacyjnego. Sprawne i skuteczne zarządzanie jest atrybutem nowoczesnej władzy publicznej, która świadoma swych własnych możliwości i ograniczeń oraz tkwiących w społeczności lokalnej i sferze nauki oraz biznesu potencjałach, dzieli się swymi kompetencjami i partnersko włącza w procesy decyzyjne przedstawicieli mieszkańców, nauki i biznesu. Tak zwane „inteligentne” zarządzanie różni się od tradycyjnego tym, że wykorzystuje realną wiedzę o trendach i zjawiskach społeczno-gospodarczych, naukowych i kulturowych, na jej podstawie umie prognozować rozwój Miasta w przyszłości, otwierać się na partnerów społecznych, gospodarczych, kulturowych i biznesowych oraz wykorzystywać, a nawet kreować zapotrzebowanie na nowoczesne technologie (w tym również ICT) w procesach zarządzania Miastem. Inteligencja nowoczesnego zarządzania preferuje w zdecydowanie większym stopniu partnerskie korzystanie z tzw. „mądrości” społecznej niż stosowania tylko nowoczesnych technologii. Inteligentne zarządzanie miastem to – prócz świadczenia wysokiej jakości usług publicznych - stosowanie procesów inicjowania, motywowania do określonych zachowań, dawania przykładów (dobrych praktyk), koordynowania, współpracy, umożliwiania i facylitowania (ułatwiania) procesów powstawania idei oraz zamieniania ich na podejmowanie decyzji wypracowywanych w procesach osiągania konsensusu społecznego. Jest to zatem zdolność do stosowania wielopoziomowego i wielopodmiotowego podejmowania decyzji. Inteligentne zarządzanie rozwojem to świadomość różnic społecznych i gospodarczych w strukturze Miasta oraz umiejętność stosowania podejścia terytorialnego, skoncentrowanego na rozwiązywaniu problemów (lub przeciwdziałaniu ich powstawaniu) zindywidualizowanymi metodami dostosowanymi do lokalnych (sub-lokalnych) potrzeb społecznych i przestrzennych. Nowoczesne – inteligentne - zarządzanie miastem to zdolności adaptacyjne i kreatywne, pozwalające dokonywać szybkich i skutecznych interwencji zapewniających przyjazną atmosferę do życia i inwestowania, w tym wysoką jakość życia, warunki dla elastycznego rynku pracy i nowoczesnej gospodarki oraz rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego.

W ramach tego celu strategicznego podjęta zostanie interwencja w postaci dbałości o wysokie standardy jakościowe i skuteczność administracji publicznej, koordynacji strategicznej realizowanych w Mieście polityk publicznych, racjonalnej i godzącej różne interesy gospodarki przestrzenią oraz atrakcyjnej polityki inwestycyjnej Miasta. Niniejszy cel wiąże bezpośrednio realizację wszystkich celów strategicznych poprzez pełne wykorzystanie czynników definiujących Smart City, tj. *Smart Economy* (Gospodarka), *Smart People* (Kapitał Ludzki i Społeczny), *Smart Environment* (Środowisko), *Smart Mobility* (Mobilność), *Smart Living* (Jakość życia) i *Smart Governance* (Zarządzanie).

CEL OPERACYJNY VI.1**WSKAŹNIKI / MIERNIKI CELU*****Przyjazna i sprawna administracja***

- Liczba usług możliwych do załatwienia drogą elektroniczną
- Ilość korespondencji przekazywanej za pomocą Elektronicznej Skrzynki Podawczej
- Średnia ilość dni potrzebnych na wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę (krócej niż 55 dni) – *wskaźnik z SWBZ*

Realizacja tego celu dotyczy wzrostu jakości i poczucia satysfakcji klientów z poziomu świadczonych usług publicznych. Chodzi tu zarówno o profesjonalizm i kompetencje (w tym również społeczne) pracowników administracji publicznej, ale również o dostępność tych usług w przestrzeni realnej i wirtualnej, a także o czas i poziom przejrzystości w realizacji usług. Cel ten skierowany jest na działania zapewniające większą dostępność administracji publicznej, w tym poszerzenie katalogu e-usług, jak również większą otwartość samorządu na klienta (mieszkańca i inwestora) oraz kształtowanie wizerunku Krakowa jako dobrego przykładu *Smart City*. Realizacja tego celu wiąże się również z powszechną dostępnością usług publicznych (*Smart Living – Jakość życia*).

DZIAŁANIA KLUCZOWE**PROGRAMY / PROJEKTY STRATEGICZNE**

- VI.1.1 Rozwój systemów umożliwiających załatwianie usług i procedur drogą elektroniczną (e-usługi)
Doskonalenie obsługi klientów jednostek organizacyjnych Gminy
- VI.1.2 Miejskiej Kraków

- Projekt: System Elektronicznych Usług Publicznych (SEUP)
- Projekt: Monitorowanie jakości usług publicznych (MJUP)

Dziedzina zarządzania:
Nauka i technologie informatyczne

Usługi publiczne:
N-2 Rozwój narzędzi informatycznych wspierających zarządzanie Miastem

Dziedzina zarządzania:
Administracja i zarządzanie

Usługi publiczne:
brak

CEL OPERACYJNY VI.2

WSKAŹNIKI / MIERNIKI CELU

Wysoka jakość strategicznego zarządzania miastem

- Liczba przedsięwzięć realizowanych w formule PPP.
- Liczba przeprowadzonych konsultacji społecznych
- Liczba analiz, raportów

Strategia oznacza wyznaczenie priorytetów rozwojowych Miasta w określonej perspektywie czasowej. Skuteczność jej wdrażania zależna jest od przyjęcia modelu zarządzania strategicznego na wszystkich poziomach struktury Miasta oraz we wszystkich obszarach merytorycznych. Chodzi tu o upowszechnianie zarządzania strategicznego w skali jednostek organizacyjnych Miasta, jak również w zakresie realizacji polityk publicznych o wymiarze sektorowym i interdyscyplinarnym. Skuteczność Strategii zależna jest też od spójności działań podejmowanych zarówno w ramach samej *Strategii*, jak i *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy*. Trudno tu przy tym wskazać, który z tych dokumentów ma priorytetowe znaczenie, choć *Strategia Rozwoju Krakowa* ma – zgodnie z obowiązującym prawem – fakultatywny charakter. Jednakże ze względu na to, że skuteczność jej realizacji zależna jest od konkretnego kontekstu terytorialnego (przestrzennego), konieczne jest powiązanie wdrażania z przyjętą uchwałą Rady GMK *Studium*. Te dwa dokumenty stanowią o celach rozwojowych oraz są bazą dla tego rozwoju. Natomiast realizacja tego celu zakłada zestaw instrumentarium w osiągnięciu założonych celów. Wśród dostępnych instrumentów, władze Krakowa stawiają na stały monitoring i prognozowanie zjawisk oraz trendów pozwalających podejmować trafne i konieczne (potrzebne) decyzje, partycypację społeczną i współpracę międzysektorową w procesach kształtowania rozwoju i podejmowania koniecznych (potrzebnych) decyzji oraz przemyślane stosowanie i kreowanie rozwiązań technologicznych służących usprawnianiu funkcjonowania Miasta (m.in. oszczędzanie energii, racjonalne wykorzystywanie zasobów i ich powtórne wykorzystywanie). Realizowane działania w ramach tego celu wpisują się w ideę *Smart City* w zakresie zintegrowanych i wielopodmiotowych procesów zarządczych, rozwijania procedur partycypacyjnych, dostępności e-usług sektora publicznego, przyjaznego mieszkańcom i inwestorom zarządzania przestrzenią publiczną, efektywnej współpracy samorządu, nauki i biznesu, otwartości samorządu (*Smart Governance – Zarządzanie*) w powiązaniu z przyjaznym środowiskiem zamieszkania (*Smart Living – Jakość życia*), wysokim kapitałem społecznym (*Smart People – Kapitał ludzki i społeczny*), dostępnością infrastruktury komunalnej wykorzystującą technologie informacyjno-komunikacyjne (*Smart Environment – Środowisko, Smart Mobility – Mobilność*) oraz transferem technologii i wiedzy (*Smart Economy – Gospodarka*).

DZIAŁANIA KLUCZOWE

PROGRAMY / PROJEKTY STRATEGICZNE

- VI.2.1 Wykorzystanie formuły Partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP) przy realizacji zadań publicznych.
- VI.2.2 Rozwój procedur konsultacji społecznych umożliwiający włączanie mieszkańców w proces zarządzania miastem.

Projekt: Miejski System Informacji Przestrzennej (MSIP)
 Projekt: *Smart Kom*
 Projekt: *Open Data System*– Otwarte systemy dostępu do informacji publicznych
Projekt: Monitorowanie jakości usług publicznych (MJUP)

- VI.2.3 Monitorowanie i prognozowanie zmian społeczno - gospodarczych prowadzone we współpracy z uczelniami i ośrodkami naukowo-badawczymi.
- VI.2.4 Kreowanie i wspieranie rozwiązań inteligentnego miasta (*Smart City*)
- VI.2.5 Rozwój i koordynacja planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego w Gminie Miejskiej Kraków
- VI.2.6 Realizacja strategicznych przedsięwzięć rozwojowych w oparciu o partnerską współpracę trzech sektorów
- VI.2.7 Rozwój systemów informacji przestrzennej (GIS)

Dziedzina zarządzania: <i>Planowanie przestrzenne i architektura</i>	Usługi publiczne: <i>P-1 Kształtowanie przestrzeni publicznej</i>
Dziedzina zarządzania: <i>Spoleczeństwo obywatelskie</i>	Usługi publiczne: <i>D-1 Zapewnienie dialogu z mieszkańcami i tworzenie warunków do partycypacji społecznej</i>
Dziedzina zarządzania: <i>Nauka i technologie informatyczne</i>	Usługi publiczne: <i>N-2 Rozwój narzędzi informatycznych wspierających zarządzanie Miastem</i>
Dziedzina zarządzania: <i>Administracja i zarządzanie</i>	Usługi publiczne: <i>brak</i>

CEL OPERACYJNY VI.3

WSKAŹNIKI / MIERNIKI CELU

Racjonalna polityka Gminy w sferze gospodarowania zasobami przestrzennymi

- Udział nieruchomości należących do GMK w ogólnej powierzchni Miasta.
- Powierzchnia / liczba nieruchomości GMK stanowiących ofertę inwestycyjną (sprzedaż, zamiana, aporty itp.).

Nowoczesna gospodarka wymaga odpowiednio przygotowanych zasobów lokalowych i przestrzennych. Działania podejmowane w ramach tego celu zmierzają do poprawy warunków dla dużych inwestycji wymagających budowy infrastruktury, ale także odpowiednich warunków dla coraz większej liczby firm nie potrzebujących specjalnej infrastruktury (najczęściej są to firmy sektora kreatywnego i wysokich technologii (*high-tech*)). Dla wielu firm odpowiednie warunki do inwestowania i podejmowanie decyzji o lokalizacji firmy wiążą się z jakością życia oferowaną przez Miasto. Chodzi tu nie tylko o odpowiednio przygotowane tereny inwestycyjne czy lokale, ale głównie o standard życia mieszkańców mierzony jakością kapitału społecznego, innowacyjnością firm lokujących się w tym samym miejscu, ofertą edukacyjną, kulturalną, spędzania wolnego czasu, dostępnością terenów zielonych, czystością powietrza, poziomem bezpieczeństwa publicznego, jakością i możliwościami przemieszczania się oraz jakością świadczenia usług publicznych. W realizacji tego celu podejmowane więc będą działania zmierzające do pozyskiwania zasobu nieruchomości przez Miasto, stosowanie różnych narzędzi gospodarowania przestrzenią, prowadzenie aktywnego marketingu inwestycyjnego uwzględniającego faktyczne aspiracje i potrzeby inwestorów oraz prowadzenie aktywnego lobbingu na rzecz takich zmian prawnych, które zwiększą upodmiotowienie samorządów terytorialnych w zakresie gospodarowania przestrzennego i zarządzania zasobami lokalnymi.

Cel wpisuje się w ideę *Smart City* w zakresie zintegrowanych i wielopodmiotowych procesów zarządczych i kształtowaniem wizerunku *Smart City* (*Smart Governance – Zarządzanie*) w powiązaniu z wspieraniem rozwoju przestrzeni biznesowych (*Smart Economy – Gospodarka*), wysokim poziomem kwalifikacji i kompetencji mieszkańców i wysokim kapitałem społecznym mieszkańców (*Smart People – Kapitał Ludzki i Społeczny*), powszechną dostępnością wysokiej jakości usług publicznych i oferty czasu wolnego (*Smart Living – Jakość życia*), zrównoważonym gospodarowaniem zasobami naturalnymi (*Smart Environment – Środowisko*), jak również dostępnością Miasta z i do świata zewnętrznego (*Smart Mobility – Mobilność*).

DZIAŁANIA KLUCZOWE

PROGRAMY / PROJEKTY STRATEGICZNE

VI.3.1 Powiększenie zasobu nieruchomości (w tym również lokali) z przeznaczeniem na cele publiczne.

VI.3.2 Prowadzenie aktywnego marketingu w zakresie oferty inwestycyjnej

VI.3.3 Efektywne wykorzystanie narzędzi gospodarowania przestrzennego: rezerwy i aporty terenowe, wykup terenów, itp.

VI.3.4 Lobbing na rzecz zmian prawodawstwa w zakresie planowania przestrzennego i gospodarczego

- Program gospodarowania mieniem komunalnym
- Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miejskiej Kraków oraz zasobem tymczasowych pomieszczeń na lata 2012-2017
- Polityka mieszkaniowa

Dziedzina zarządzania:
Planowanie przestrzenne i architektura

Usługi publiczne:
P-3 Zarządzanie zasobem geodezyjnym i kartograficznym
P-4 Gospodarowanie nieruchomościami w celu zapewnienia
dochodów i terenów pod inwestycje

CEL OPERACYJNY VI.4

WSKAŹNIKI / MIERNIKI CELU

Atrakcyjność inwestycyjna Krakowa

- Liczba / wartość ofert inwestycyjnych.
- Liczba bieżących kontaktów biznesowych (spotkanie/kontakt mailowy/telefoniczny) realizowanych przez Centrum Obsługi Inwestora (COI).

Realizacja tego celu dotyczy przygotowania terenów inwestycyjnych pod wielkoobszarowe i kompleksowe (w tym również klastrowe) inwestycje w Mieście, nie tylko gospodarcze. Charakter, branża tych inwestycji powinna być określona w wyniku dogłębnych analiz gospodarczych w skali ponadkrajowej, z uwzględnieniem lokalnych (w wymiarze metropolitalnym) potencjałów ludzkich (intelektualnych), naukowych, kooperacyjnych itp. oraz mogących wpisać się w lukę rynkową w skali gospodarki globalnej. Analiza taka pozwoli przygotować atrakcyjną, adresowaną i skuteczną ofertę inwestycyjną, jak również pozwoli racjonalnie wykorzystać środki budżetowe na odpowiednie przygotowanie terenów inwestycyjnych. Kluczową rolę pełnić tu też będzie wyspecjalizowana w obsłudze inwestorów jednostka, mająca w zakresie swych zadań nie tylko bieżącą obsługę inwestorską, ale przygotowanie oferty i aktywne oraz skuteczne pozyskiwanie najodpowiedniejszych z punktu widzenia rozwoju gospodarczego Krakowa inwestorów. Realizacja tego celu wpisuje się w ideę Smart City w zakresie zintegrowanego i wielopodmiotowego zarządzania oraz przyjaznego mieszkańcom i inwestorom zarządzania przestrzenią publiczną metropolii (*Smart Governance – Zarządzanie*) w powiązaniu ze zrównoważonym gospodarowaniem zasobami naturalnymi (*Smart Environment – Środowisko*) oraz wspieranie rozwoju przestrzeni biznesowych (*Smart Economy – Gospodarka*).

DZIAŁANIA KLUCZOWE

PROGRAMY / PROJEKTY STRATEGICZNE

- VI.4.1 Tworzenie i promowanie atrakcyjnej oferty inwestycyjnej.
- VI.4.2 Przygotowywanie terenów pod inwestycje
- VI.4.3 Centrum Obsługi Inwestora – efektywne funkcjonowanie

- Strategiczne projekty miejskie: Kraków-Nowa Huta Przyszłości, Balice, Płaszów- Rybitwy
- Program gospodarowania mieniem komunalnym
- Program: Strategia Promocji Krakowa

Dziedzina zarządzania:
Przedsiębiorczość

Usługi publiczne:
G-1 Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości

Dziedzina zarządzania:
Turystyka i promocja

Usługi publiczne:
H-3 Promocja miasta

Dziedzina zarządzania:
Planowanie przestrzenne i architektura

Usługi publiczne:
P-2 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych